

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund

Årsredovisning 2023

Dokumentnamn: Årsredovisning 2023

Typ av dokument: Publikation	Beslutad av: Direktionen
Diarienummer: 5010-2024-14-2 §6	Antagen av:
Datum för beslut: 2024-02-22	Senast uppdaterad:

Innehåll

Förord	3
Förvaltningsberättelse	4
Översikt över verksamhetens utveckling.....	4
Den kommunala koncernen.....	5
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	9
Händelser av väsentlig betydelse, påverkan på de finansiella rapporterna.....	10
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	18
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	19
Balanskravresultat	25
Väsentliga personalförhållanden	26
Förväntad utveckling.....	29
Drift- och investeringsredovisning	30
Driftredovisning	30
Investeringsredovisning.....	31
Resultaträkning.....	35
Balansräkning	37
Kassaflödesanalys	38
Noter	39
Not 1. Redovisningsprinciper	39
Not 2. Uppskattningar och bedömningar	40
Not 3–7. Noter till resultaträkning	41
Not 8-17. Noter till balansräkning	43
Not 18. Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision	45
Not 19. Årets resultat	45
Revisionsberättelse	46
Bilaga 1. Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer	47

Förord

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF) har i uppdrag att minska antalet bränder och skador till följd av bränder. Det gör vi genom myndighetsutövning, förebyggande åtgärder och räddningsinsatser och det är ett verksamhetsuppdrag som styrs av beslutat handlingsprogram.

Tidigare år har analyserna visat på en framtida förändrad omvärld. Under 2023 har det visat sig att den förändrade omvärlden är här och nu. Vi ser det i form av social oro tillsammans med gängkriminalitet, påverkan av viktig infrastruktur kopplat till väder och klimat och inte minst hur vi nu måste planera för höjd beredskap på grund av kriget i Ukraina. Samtidigt uppstår nya risker i samhället med anledning av nya sätt att transportera och använda energi i olika former, exempelvis batterier, solceller och vätgas.

Vi kan konstatera att det finns en mängd omständigheter som utmanar vårt verksamhetsuppdrag och vår möjlighet att upprätthålla en så trygg och säker vardag som möjligt både för våra invånare och för vår personal som ska kunna hantera denna bredd av tänkbara händelser.

Under 2023 har NÄRF tillsammans med Räddningstjänsten Mitt Bohuslän tagit ett viktigt steg för att skapa en gemensam räddningstjänst från 1 januari 2025. Målsättningen är en starkare räddningstjänst med kapacitet att vara robust och kompetent i den verklighet vi lever i och står inför.

Verksamhetsåret har även inneburit en stor förändring i arbetsvillkoren för uttryckande personal på heltidsstationerna i Vänersborg och Trollhättan. Det kommer att innebära att fler personer behöver anställas för att klara samma verksamhetsnivå som finns i dag och för att följa gällande lagkrav. Vi ser även ett stort behov av att rekrytera fler brandmän i beredskap till våra deltidstationer.

Det är med stor förhoppning om framtiden vi summerar 2023. Vår personal har återigen visat på hög effektivitet i en utmanande tid.

Trollhättan december 2023

Markus Green
Tf. Förbunds- och räddningschef

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

www.brand112.se

Telefon: 0521-26 59 00

E-post: info@brand112.se

Förvaltningsberättelse

I denna förvaltningsberättelse lämnar Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF) en övergripande och tydlig bild av den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet under det gångna året. Redovisningen är upprättad enligt 11 kap. Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendation 15, Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Översikt över verksamhetens utveckling

Tabell 1. Verksamhetens utveckling i siffror senaste femårsperiod

Fem år i sammanhang	2023	2022	2021	2020	2019
Invånare i förbundsområdet	114 773 ¹	114 953	114 634	114 863	114 596
Medlemsavgift (tkr)	92 053	89 523	87 854	85 796	83 908
Uppräkning av medlemsavgift (%)	2,3	1,9	2,4	2,25	2,8
Årets resultat (tkr)	344	-1 825	757	2 610	3 022
Nettoinvesteringar (tkr)	12 963	5 232	8 004	16 240	6 405
Tillgångar (tkr)	122 009	96 627	100 518	100 931	99 400
Långfristig låneskuld (tkr)	44	32	52	69	0
Soliditet (%)	24,7	30,5	31,17	29,50	27,30
Personalkostnader (tkr)	87 787	87 478	84 109	80 803	79 138
Anställda i förbundet	237	240	232	238	238
Antal räddningsinsatser	1 153	1 175	1 190	1 228	1 421
Antal automatlarm	385	403	373	404	425
Utförda tillsyner	191	149	171	187	80
Utförda rengöringar (sotning) ²	4 666	5 512	7 061	6 965	7 921
varav Färgelanda	1 531	1 265	1 505	1 622	1 965
varav Trollhättan	3 135	4 247	5 556	5 343	5 956
Utförda brandskyddskontroller ³	1 814	1 802	1 317	2 506	4 206
varav Färgelanda	661	417	264	725	1 904
varav Trollhättan	1 153	1 385	1 053	1 781	2 302

¹ Befolkningsstatistik kvartal 1-3 2023, Statistiska Centralbyråns publicering 2023-11-10.

²⁻³ Förbundet utför rengöring och brandskyddskontroll enligt tecknat avtal med Färgelandas och Trollhättans kommuner.

Den kommunala koncernen

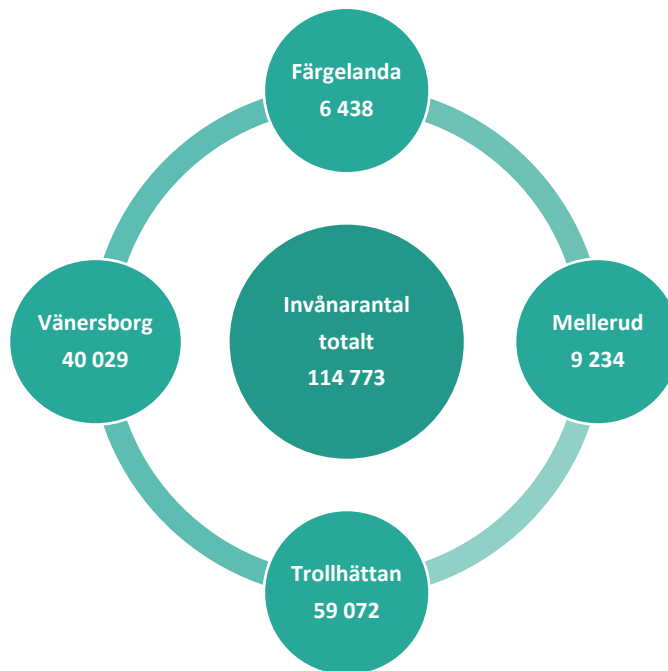
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF) är ett kommunalförbund som genom myndighetsutövning, förebyggande arbete, information, rådgivning, utbildning samt räddningsinsatser skapar en trygg och säker miljö för människor i de fyra medlemskommunerna Färgelanda, Mellerud, Trollhättan och Vänersborg.

Inom det geografiska upptagningsområdet bor cirka 115 000 invånare. Förbundets nio brandstationer finns i orterna Brålanda, Färgelanda, Högsäter, Mellerud, Sjuntorp, Trollhättan, Vargön, Vänersborg och Åsensbruk. Bemanningen i Vänersborg och Trollhättan utgörs av heltidsanställd personal. Vid övriga brandstationer tjänstgör räddningstjänstpersonal i beredskap (RIB).

Illustration A. Karta över förbundets geografiska upptagningsområde. På kartan ingår även kommunområdena för övriga medlemmar i räddningsledningssystemet.

Illustration B. Fördelning av invånarantal inom förbundets fyra medlemskommuner⁴.

Direktion och revision

Verksamheten styrs av en direktion vars medlemmar tillsätts av medlemskommunerna. Direktionen fastställer budget samt beslutar i övergripande principiellt viktiga frågor för verksamhetens inriktning. Sju sammanträden har genomförts under perioden.

Ledamöter i direktionen

Dan Nyberg (S), ordförande, Vänersborg
Pia Fogelberg (M), vice ordförande, Trollhättan

Henrik Harlitz (M), Vänersborg
Monica Hanson (S), Trollhättan
Ingo Asplund (L), Färgelanda
Roland Björndahl (M), Mellerud

Ersättare i direktionen

Malin Tell (S), Vänersborg
Tuulikki Hedlund (C)⁵, Trollhättan
Mohamud Aden (C)⁶, Trollhättan
Göran Svensson (MBP), Vänersborg
Sofia Andersson Dharsani (S), Trollhättan
Ann Blomberg (C), Färgelanda
John-Olov Frid (S), Mellerud

Revisorerna granskar verksamheten för att bedöma om förbundet tillämpar god redovisningssed, uppnår sina verksamhetsmål och att räkenskaperna är rättvisande.

Revisorer

Ernst & Young Aktiebolag
Magnus Cassel (S), Vänersborg
Ann-Marie Jacobsson (C), Färgelanda⁷
Joacim Magnusson (KD), Mellerud
Anders Karlzon (KD), Trollhättan

ersättare: Sven Erik Larsson(M), Vänersborg
Leif C Dahl⁸, Färgelanda

⁴ Befolkningsstatistik kvartal 1-3 2023, Statistiska Centralbyråns publicering 2023-11-10.

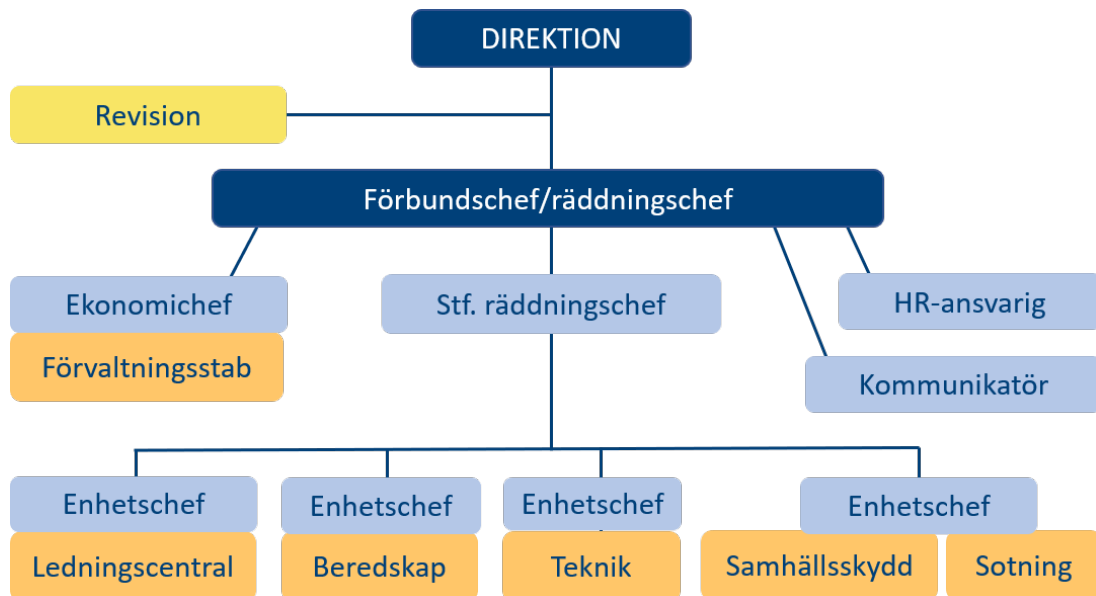
⁵ Ersättare i direktionen under perioden 2023-01-01–2023-11-20

⁶ Trollhättans Stad har 2023-11-20 fattat beslut om fyllnadsval för ersättare i direktionen

⁷ Revisorsuppdrag i NÄRF under perioden 2023-01-01--2023-09-27.

⁸ Färgelanda kommun har 2023-11-29 fattat beslut om fyllnadsval för ny revisor NÄRF

Illustration C. Organisationsschema för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund.

Förbundsledning

Förbundschef

Direktionen fastställer hur förbundschef ska leda förvaltningen. Denne ansvarar för att bereda och verkställa direktionens beslut.

Ledningsgrupp

Ansvarar för övergripande planering, ledning, utveckling och uppföljning av verksamheten. Består av förbundschef, stf. räddningschef, ekonomichef, enhetschefer, HR-ansvarig samt kommunikatör.

Stf räddningschef

Är räddningschefens ställföreträdare och ansvarar för samordningen av enhetschefernas ansvarsområden och verksamheter.

Ekonomichef

Ansvarar för den ekonomiska och administrativa hanteringen samt ger stöd i finansiella frågor. Är chef för förvaltningsstaben som hanterar ekonomiadministration, lönehantering, diarium och arkiv, förberedelser och protokoll vid direktion samt ger stöd åt verksamheten i övrigt.

HR-ansvarig

Ansvarar för att stödja chefer inom personalområden som arbetsrätt, lönebildning, samverkan, rekrytering och systematiskt arbetsmiljöarbete.

Kommunikatör

Ansvarar för att, i samråd med chefer, planera, utforma, sprida, utvärdera och förvalta informations- och kommunikationsinsatser.

NÄRF:s enheter

Enhet ledningscentral ansvarar för operativ systemledning, beslutar om inledande av räddningsinsats och utser räddningsledare. Enheten beslutar även om inriktning, samordning och prioritering av resursanvändningen för räddningsinsatser och beredskap. Ledningscentralen följer även upp och tillser att räddningsinsatserna genomförs effektivt och har effekt. Enheten utgör ledningsstöd, etablerar stab vid större händelser samt genomför insatsplanering och olycksutredning.

Enhet beredskap ansvarar för att snabbt ingripa vid olyckor och överhängande fara för olyckor med syfte att hindra och begränsa skador på människor, egendom och miljö. Enheten arbetar även med underhåll av förbundets brandstationer, fordon, skyddsutrustning och materiel samt med utåtriktad samhällsinformation.

Enhet teknik har ett övergripande ansvar för drift av förbundets brandstationer, fordon, IT- och kommunikationssystem, skyddsutrustning och materiel.

Enhet samhällsskydd ansvarar för myndighetsutövning, tillsyn och tillståndprocesser inom lagen om skydd mot olyckor (LSO) och lagen om explosiva och brandfarliga varor (LBE). De är också sakkunniga i brandskyddsfrågor och remissinstans för medlemskommuner, myndigheter och andra organisationer samt genomför externutbildning, information och rådgivning.

Enhet sotning ansvarar för sotning och brandskyddskontroller inom Färgelanda kommun och Trollhättans Stad. Uppsägning av avtal för sotningsverksamheten har lämnats in till Trollhättans och Färgelandas kommuner. Uppsägningen gäller från det datum då ny verksamhetsutövare tillträtt i respektive kommun, dock senast 1 juni 2024.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Förbundet påverkas i stor omfattning av hur medlemskommunernas ekonomi ser ut. Medlemsbidragets höjning på 2,3 procent kontra en inflation på 6,5 procent (inflationstakt enligt KPI oktober 2023, statistik från SCB) ger inte de ekonomiska förutsättningar som krävs.

Även 2023 har förbundet drabbats av materialförseningar. Leverans av två släckbilar som skulle ha kommit före sommaren skedde inte förrän precis före jul. Det har medfört att ränteintäkterna blivit högre än beräknat och även att avskrivningarna blivit lägre än prognos.

Pensionsutbetalningarna och löneskatt på pensioner blev tillsammans 828 tkr lägre än budgeterat.

Se vidare tillhörande bilaga 1. Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer, sammanfattning av identifierade omvärlds-, verksamhets- och finansiella risker.

Totalt larmades NÄRF till 1 153 räddningsuppdrag under 2023.

Händelser av väsentlig betydelse, påverkan på de finansiella rapporterna

Förändringar i lagstiftning, uppdrag och händelser i omvärlden påverkar och ställer ökade krav på resurser och anpassningar inom räddningstjänstens verksamhet. Några exempel:

- Förändrade regler avseende särskild avtalspension (SAP-R) för arbetstagare inom utryckningsstyrkor i räddningstjänst har gett ökade lönekostnader.
- Förändringar i Allmänna bestämmelser (AB) och bilaga R kring skyddsregler om minsta sammanhängande dygnsvila enligt EU:s arbetstidsdirektiv.
- Lönerrevision 2023, utfall högre än budgeterat. Orsaker; Kommunals avtal, korrigering av befattningslöner med syfte att attrahera på arbetsmarknaden samt att möta lönestruktur mellan NÄRF och Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän med anledning av ökad samverkan.
- Höjd terrorhotnivå: Säkerhetspolisen med flera myndigheter gör bedömningen att det är hög sannolikhet att aktörer har avsikt och förmåga att genomföra attentat. Manar till ökad uppmärksamhet i vardag och vid räddningsinsatser, samtidigt som samhällsviktiga verksamheter behöver se över säkerhetsarbetet.

Miljömässig utveckling

Medlemskommunerna genomför miljötillsyn vid förbundets brandstationer och efterföljande krav på åtgärder förekommer.

- Trollhättans Stad har meddelat föreläggande att utreda föroreningar vid övningsområde i anslutning till Trollhättans brandstation. Resultatet visar på höga halter av totalkrom, krom IV samt PFAS. Miljökonsulten gör bedömningen att objektet ska tillhöra riskklass 2 tills ytterligare undersökningar genomförts. Förbundet inväntar beslut från Trollhättans Stad om krav på vidare åtgärder.
- Vänersborgs kommun har meddelat föreläggande om inventering av förorenade områden MIFO fas 1 för Vänersborg brandstation samt Sjövallen brandövnings-plats.
- Dalslands miljö- och energikontor har tillsänt förbundet frågeställningar kring bedriven verksamhet på brandövningsplatser för Färgelandas och Melleruds kommuner. Förbundet har lämnat svar och inväntar beslut för vidare åtgärder.

Arbetsmiljö

Förbundet befinner sig i ett allvarligt läge med påverkan av arbetsmiljön i negativ riktning. Redundans av personalresurser saknas och ett flertal planerade och beslutade förändringar påverkar organisatorisk och social arbetsmiljö. Läget hanteras löpande med stöd av informationsmöten, interna arbetsgrupper och samverkan med parterna, samt dialog med direktion och medlemskommunerna.

I slutet av året genomfördes en rekrytering av två nya stationschefer, en till vardera av förbundets heltidsstationer i Vänersborg respektive Trollhättan. Enligt plan ska stationscheferna tillträda sina tjänster i början av februari 2024. Beslutet att rekrytera stationschefer handlar om att förbättra förutsättningarna för ett närvarande ledarskap på samtliga brandstationer. Nuvarande organisation med en enhetschef som är högst ansvarig för all personal, verksamhet och ekonomi inom beredskap är inte hållbar ur flera aspekter.

Inriktningsbeslut NÄRF-RMB

Under inledningen av året fattade direktionerna i Räddningstjänsten Mitt Bohuslän och NÄRF beslut om att uppmana respektive medlemskommun att fatta ett inriktningsbeslut om att verka för ett gemensamt kommunalförbund. Genom ett sådant inriktningsbeslut skapades förutsättningar att initiera arbetet med att bilda en gemensam organisation i form av en ny förbunds bildning. Ett antal utredningar, internt och externt, har tidigare slagit fast att det effektivaste sättet att möta framtida utmaningar är att skapa en robustare organisation. Samtliga medlemskommuner beslutade gemensamt om en inriktning att verka för ett gemensamt kommunalförbund med start 1 januari 2025.

Under året har arbete genomförts av direktionerna tillsammans med en anlita konsultfirma (Prospero Samhällssäkerhet AB) med att ta fram de beslutsunderlag som krävs för att formalisera processen under hösten. I september gick tidigare förbundschef för NÄRF i pension. NÄRF:s direktion tog då beslutet att teckna ett tjänsteavtal med Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän (RMB) där förbundschef RMB även utgör tillförordnad förbunds-/räddningschef i NÄRF. Genom det skapas goda förutsättningar för att skapa ett gemensamt kommunalförbund.

Förändrat kollektivavtal

Under året har kollektivavtalet förhandlats om. Nya regler i allmänna bestämmelser (AB) om dygnsvila trädde i kraft 1 oktober 2023. För personal som går under Bilaga R träder reglerna i kraft 1 februari 2024. Under året har en tät dialog och samarbete, både lokalt med fackliga representanter och nationellt mellan mer än tjugo räddningstjänster över hela Sverige, genomförts för att effektivt hitta kloka och effektiva lösningar på implementeringen av reglerna. Våra nu gällande avtal har gett oss en väldigt god flexibilitet som har skapat en effektiv verksamhet. Den riskerar nu att falla på grund av väldigt strikta avtal och begränsningar som inte är anpassade för vår verksamhet där det vissa stunder är lugnt och vissa stunder är otroligt hög belastning vid omfattande räddningsinsatser.

I slutet av året tog direktionen beslut om att söka dispens från reglerna om dygnsvila för att säkerställa verksamheten. Om dispens ges under inledningen av 2024 och upp till 12 månader enligt reglerna kan verksamheten bedrivas på samma sätt under 2024. Men inför 2025 krävs en högre personaltäthet för att kunna upprätthålla verksamheten. Arbetet pågår med att identifiera behovet av ekonomiska tillskott.

Ingångna avtal under året

Genom upprättade avtal med andra aktörer har förbundet särskilda åtaganden.

- **Räddningsregion Västra Götaland** Ledningscentral Fyrbodals har i samverkan med räddningsledningssystemen i Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, Räddningstjänsten Skaraborg och Samhällsskydd Mellersta Skaraborg bildat Räddningsregion Västra Götaland. Avtalet innebär utökad samverkan i samband med större händelser och hög belastning. Samverkan berör även tillhörande utbildnings- och övningsverksamhet samt tekniska lösningar.
- **SOS Alarm AB**, nytt samverkansavtal BAS2 är tecknat att gälla från 1 januari 2024.
- **Tjänsteavtal tillförordnad förbunds-/räddningschef NÄRF** tecknat med Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän (RMB)

Förstudier

Ledningsplats

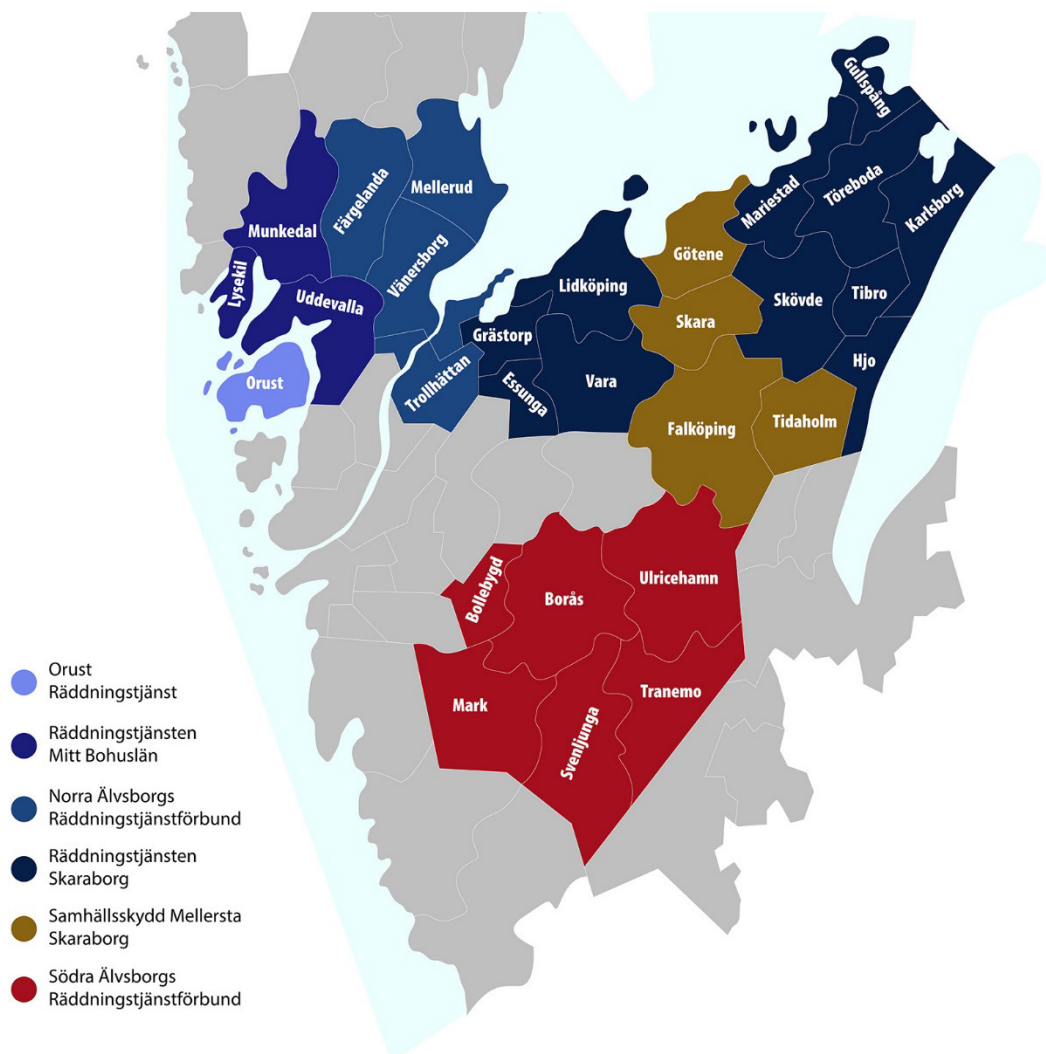
Förbundet arbetar, i samverkan med Trollhättans Stad och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), med planering av en ny ledningscentral. I mars beviljade kommunstyrelsen i Trollhättans Stad medel till Kraftstaden AB för att genomföra en lokalplaneringsprocess. Fullmäktige godkände utförd lokalplanering i oktober och beslutade vidare att projektering och upphandling ska genomföras för byggnation av ny ledningscentral.

Brandstation Vänersborg

Förstudien avseende förutsättningar för en ny brandstation i Vänersborg är avslutad. Kommunstyrelsen har beslutat att lägga in planer för en ny brandstation i Vänersborg i kommunens lokalförsörjningsprogram för år 2025–2034. På grund av de brister som nuvarande brandstation har är det från förbundets sida mycket angeläget med en ny brandstation.

Investeringar

För information, se rubrik Drift- och investeringsredovisning.

Karta över Räddningsregion Västra Götaland där NÄRF ingår tillsammans med fem andra räddningstjänster verksamma i 29 kommuner. Under 2023 ingick räddningstjänsterna ett avtal om en gemensam operativ ledningsorganisation.

Räddningsuppdrag

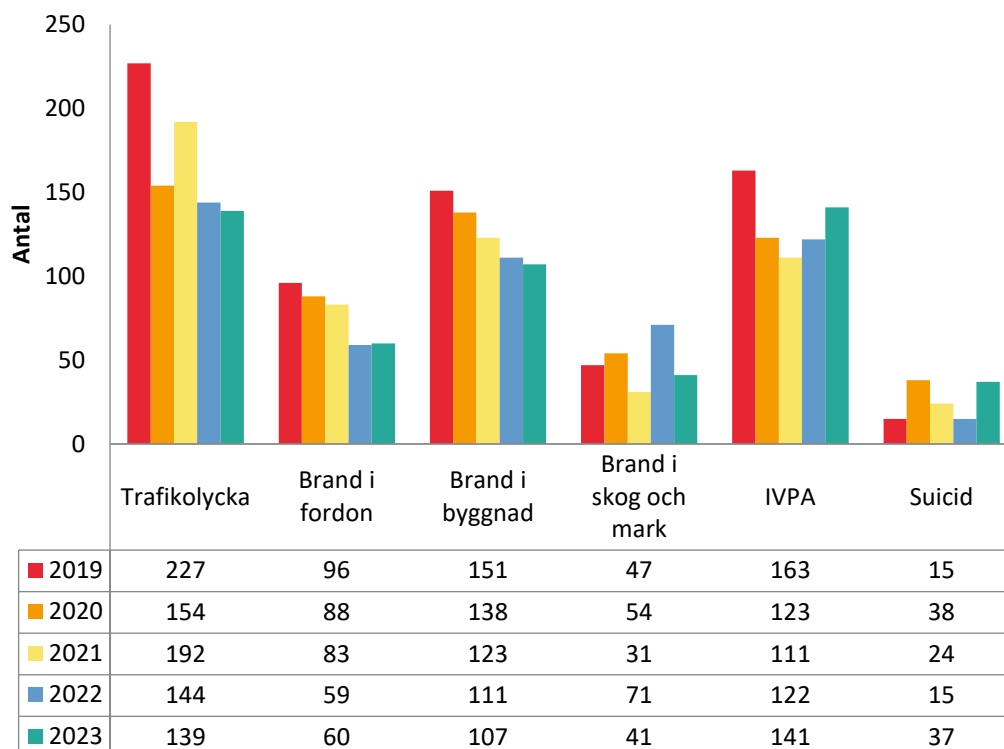
NÄRF:s främsta uppdrag är att se till att människor kan känna sig trygga och säkra i sin vardag. Det gör vi genom att arbeta förebyggande och se till att en olycka helst aldrig inträffar. Om det ändå händer är vi redo att rycka ut på larm dygnet runt, året runt.

Under året har vi utfört 1153 räddningstjänstuppdrag fördelade enligt följande per medlemskommun: 73 Färgelanda, 127 Mellerud, 544 Trollhättan och 409 Vänersborg. Andelen automatiska brandlarm (385) i förhållande till total larmmängd utgör 33 procent. Vakthavande befäl i ledningscentralen filtrerar vid inledande räddningsintervju i 112-samtalet bort de uppdrag som inte bedöms utgöra kommunal räddningstjänst.

Utmärkande händelser under perioden:

- 2023-01-15: Villabrand, 1 person avliden, Brålanda.
- 2023-03-07: Trafikolycka, 1 person avliden, riksväg 42, Trollhättan.
- 2023-03-07: Trafikolycka masskrock, 1 person avliden, E45, Brålanda.
- 2023-04-12: Skogsbrand av ringa omfattning, Färgelanda.
- 2023-04-21: Flertal samtida bränder Mellerud, Vänersborg, Orust, Uddevalla.
- 2023-05-29: Skogsbrand Gärdhem, Trollhättan.
- 2023-08-01: Explosion inomhus, Åsensbruk.
- 2023-08-04: Skyfall, Vänersborgs kommun.
- 2023-08-07: Skyfall, Melleruds kommun.
- 2023-08-13: Brand i ladugård, Frändefors, Vänersborg.
- 2023-11-07: Trafikolycka lastbil och personbil Stallbackabron, Trollhättan.

Diagram 1. Urval av händelsetyper år 2019–2023

Kommentar, suiciduppdrag: Räddningstjänsten larmas då fara för suicid kan antas och då händelsen sker utomhus. Statistiken för suicid visar antalet uppdrag som förbundet varit på, inte antal genomförda suicider.

Myndighetsutövning

Förbundet bedriver tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor och lagen om brandfarliga och explosiva varor, samt lämnar yttranden kring brandskyddsfrågor, bygglov och serveringstillstånd.

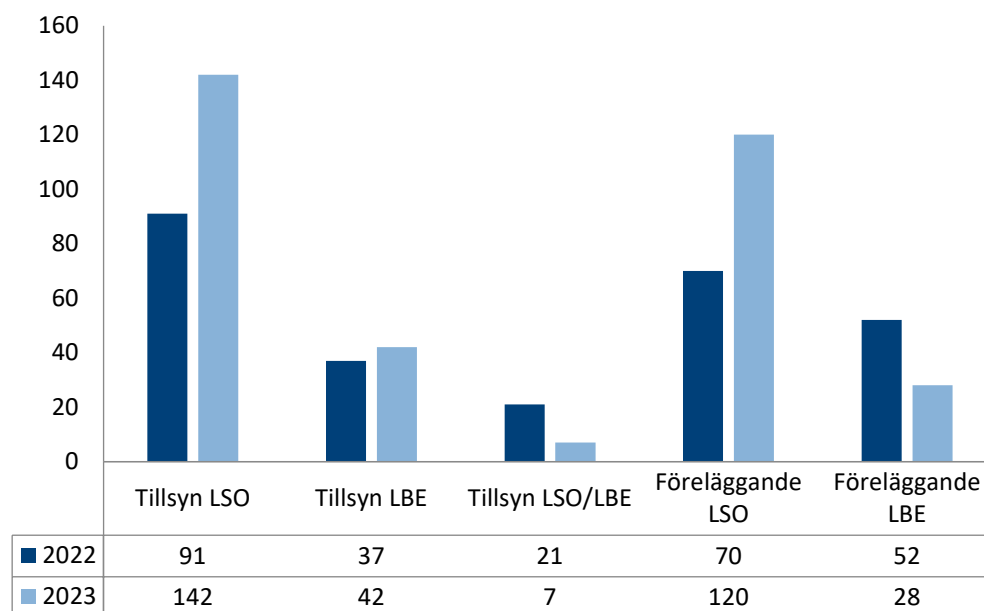
Till följd av nya föreskriftskrav finns ett ökat behov av att genomföra tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor. Planeringen omfattar i beting 163 tillsyner för 2023, inräknat sådana verksamheter som tillkommit till följd av nya föreskrifter och där ingen tillsyn genomförts tidigare. Utöver dessa finns 186 verksamheter där fristen medger att tillsyn bör göras i år.

Enhet samhällsskydd har haft underbemanning främst till följd av föräldraledigheter men även på grund av att tjänster enligt behovsanalys inte har tillsatts. Detta medverkar till att förbundet har haft svårt att klara av de tillsyner som funnits i beting. Inför år 2024 finns 158 verksamheter i plan för tillsyn enligt LSO.

Totalt har förbundet genomfört 142 tillsynsbesök enligt LSO och 42 tillsyner LBE. Sju tillsynsbesök har varit samplanerade. Brister noterade vid tillsyn har lett till att förbundet utfärdat 120 förelägganden enligt LSO och 28 enligt LBE. Vanliga brister vid tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor har med utrymning att göra. Tillsyn i år har fokuserats på särskilda boenden och verksamheter där vi tidigare inte genomfört tillsyn. Vid tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor syns brister i riskutredningar och bristande skydd vid förvaring och exponering.

Förbundet har utfärdat 54 tillstånd för brandfarlig vara och 8 tillstånd för explosiv vara.

Diagram 2. Tillsyns- och tillståndshantering enligt LSO/LBE, jämförelse år 2022–2023.

Totalt har 155 remissvar upprättats varav en stor del gällt plan- och bygglov. Övriga remisser som hanteras rör kommunala serveringstillstånd, planärenden samt polisiära ärenden.

Rengöring och brandskyddskontroll

Förbundet ansvarar för sotning och brandskyddskontroller inom Färgelanda kommun och Trollhättans Stad. Direktionen har inlämnat uppsägning av befintliga sotningsavtal

med berörda medlemskommuner. Avtalet upphör då ny verksamhetsutövare tillträder, dock senast 1 juni 2024. Upphandling av ny leverantör för sotnings- och brandskyddskontroller för kommuninnevånare hanteras av Trollhättans Stad och Färgelanda kommun var för sig. Till dess att en verksamhetsövergång är aktuell drivs verksamheten som vanligt inom förbundet.

Enheten har vid två tillfällen annonserat lediga tjänster som skorstensfejare och brandskyddskontrollant. Trots detta har ingen medarbetare rekryterats. Konsekvensen har blivit att ett minskat antal rengöringar och brandskyddskontroller har kunnat genomföras. För att hinna med alla uppdrag som, enligt lag, måste utföras i de båda kommunerna har förbundet på grund av underbemanning tecknat ett avtal med en extern entreprenör, Sotningstjänst i Väst AB som från augusti 2023, stöttar verksamheten med att utföra rengöringsarbeten och brandskyddskontroller inom Färgelanda kommun. Uppdraget pågår tills en verksamhetsövergång aktualiseras.

Information om utförda arbeten fördelat på respektive kommun, Färgelanda och Trollhättan, återfinns i tabell 1. Verksamhetens utveckling (sid.4).

Under perioden har 1 814 brandskyddskontroller genomförts fördelade per kommun enligt följande: 661 i Färgelanda och 1 153 i Trollhättan. Detta motsvarar ett utfall om 97 procent av årets totala inplanerade kontroller. Förelägganden har utfärdats till 21 fastighetsägare.

Rengöring har skett vid 4 666 tillfällen fördelade per kommun enligt följande: 1 531 i Färgelanda och 3 135 i Trollhättan.

En händelse med soteld har inträffat. Bidragande orsak var troligen tjärbildning på grund av felaktig eldning.

Årets resultat

Förbundets totala intäkter under året inklusive medlemsavgifter uppgick till 130 994 tkr, och kostnaderna till -131 260 tkr. Dominerande inkomstkälla består av medlemsavgifter från förbundets ägarkommuner. Finansnettot hamnade på 611 tkr. För perioden redovisas ett resultat om 344 tkr. Enhet sotning är inkluderad i resultatet.

Räddningstjänstens intäkter uppgick till 126 089 tkr och kostnader till -126 071 tkr. Finansnettot hamnade på 566 tkr. Resultatet uppgår till 583 tkr vilket motsvarar 0,5 procent av den skattefinansierade omsättningen.

Enhet sotnings intäkter uppgick till 4 904 tkr och kostnader till -5 189 tkr. Finansnettot hamnade på 45 tkr. Enheten uppvisar ett negativt resultat för perioden om - 239 tkr vilket motsvarar 4,88 procent av enhetens omsättning som är taxefinansierad. Utfallet för enhet sotning fördelas mellan Trollhättan och Färgelanda enligt procentuell andel av totala intäkterna baserat på förra, årets utfall. För 2023 är fördelningen; Trollhättans Stad 75 procent och Färgelanda kommun 25 procent.

De personalrelaterade kostnaderna spretar åt båda håll. Förbundet har ökade lönekostnader för valet "lönetillägg" inom SAP-R med 427 tkr. Löneökningarna låg en bra bit över budget där operativ personal följde "märket" och fick cika 4,1 procents löneökning medan tjänstemännen fick cirka 3 procents löneökning. Trots detta är utfallet på lön 777 tkr lägre än budgeterat främst beroende på vakanser i olika delar av verksamheten. Övertiden går däremot över budget med 575 tkr och mindre kostnader för kurser och utbildningar än budgeterat med 144 tkr. Dock har förbundets personal

genomgått mycket utbildning vilket delvis beror på omsättning av personal men främst på MSB:s nya föreskrifter om räddningsledningssystem samt deras revidering av utbildningssystemet.

Den höga inflationen har kraftigt påverkat kostnaderna för material i största allmänhet.

Ledningscentralen drivs gemensamt av RMB och NÄRF sedan 2018, verksamheten följer i stort budget med en negativ avvikelse på 11 tkr.

Avseende ingående negativt balanskravsresultat från år 2022 har kommunfullmäktige inom medlemskommunerna beslutat att förbundet inte behöver återställa detta med hänvisning till synnerliga skäl. Underskottet kan i stället täckas från det egna kapitalet. Ett antal mindre och medelstora poster som gick åt rätt håll gjorde dock att NÄRF totalt visar ett litet överskott på 344 tkr för år 2023 och behöver inte ta ytterligare medel ur det egna kapitalet 2023. Ackumulerat underskott inom sotningsverksamheten ska återställas inom en treårsperiod. Under 2023 har Trollhättan stad och Färgelanda kommun fakturerats sotningens negativa egna kapital för 2022 samt det underskott som prognostiserats i augusti. Tyvärr överskreds prognosen med ytterligare 239 tkr i underskott upp till totalt -639 tkr.

Se tabell för balanskravsresultat för år 2023, sid. 25.

Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision

Kostnader för räkenskapsrevision, övrig revision och ersättning till förtroendevalda revisorer uppgår till 117 tkr.

(se not 17 till balansräkning)

Pensioner

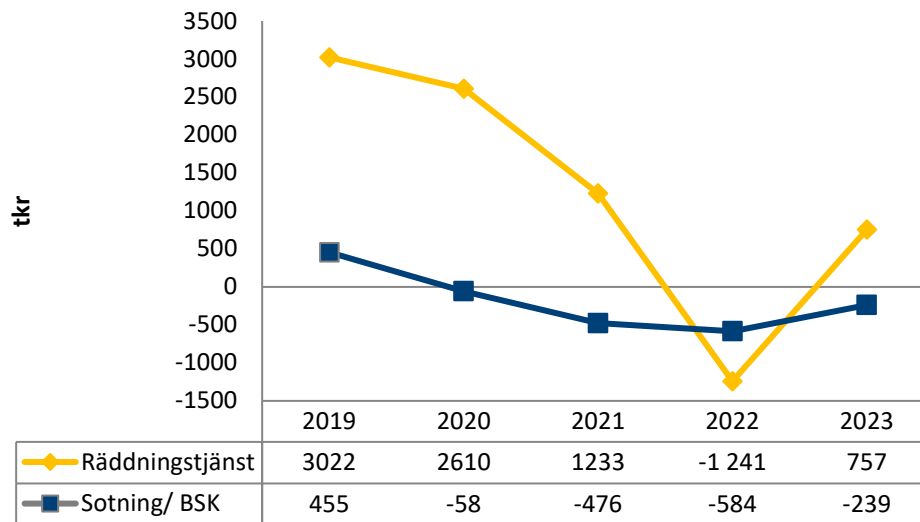
Medlemskommunerna betalar förbundets pensioner. Utbetalningar grundar sig på Skandias prognos.

Pensionsutbetalningar visar på en positiv avvikelse om 828 tkr. Skandias årsprognos daterad 31 december 2023 prognostiserar med lägre utbetalningar av pensioner men med en kraftig ökning av pensionskulden de närmaste fem åren. Det beror delvis på det nya avtalet som trädde i kraft 1 januari 2023, AKAP-KR, där avgifterna för arbetsgivaren höjs. Även avtal för särskild avtalspension för räddningstjänst (SAP-R) som trädde i kraft 1 januari 2023 innebär höjda kostnader.

Tabell 2. Pensionskostnader, jämförelse 2019-2023.

Miljoner kronor (Mkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Avsättningar för pensioner	65 483	50 269	53 398	51 719	53 837
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	0	0	0	0	0
Pensionsförpliktelser	65 483	50 269	53 398	51 719	53 837

Diagram 3. Årets resultat (tkr) för räddningstjänst respektive sotningsverksamhet, jämförelse 2019-2023.

Verksamhetens intäkter och kostnader

Redovisas i avsnittet driftredovisning under rubriken Drift- och investeringsredovisning.

Låneskuld

Låneskulden uppgår till -44 tkr och avser leasing av fordon och amortering av bastu inom enhet sotning.

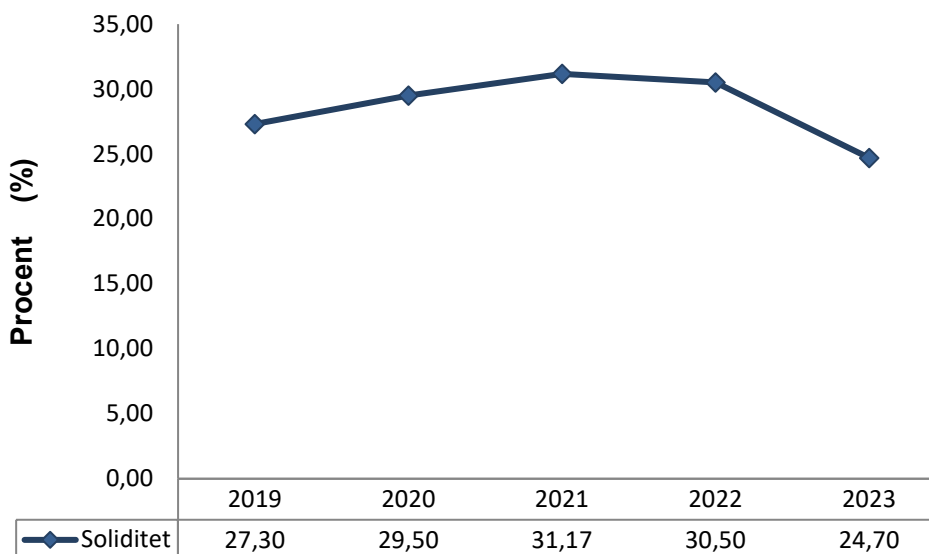
Personalkostnader

Personalkostnader redovisas i avsnittet om väsentliga personalförhållanden.

Soliditet och likviditet

Soliditeten har ökat under de senaste åren för att under 2023 minska till 24,7 procent. Soliditeten beräknas enligt principen eget kapital i förhållande till totala tillgångar. NÄRF har i nuläget en god likviditet.

Diagram 4. Förbundets soliditet, jämförelse 2019–2023.

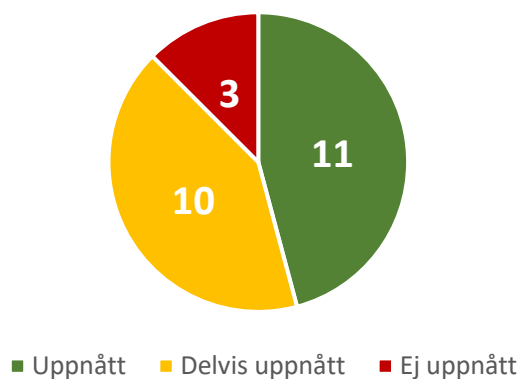

Vid årsskiftet fick NÄRF en ny direktion för mandatperioden 2023–2026.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Direktionen beslutar om övergripande anvisningar för ekonomi och mål. Utifrån dessa direktiv arbetar ledningsgruppen fram drift- och investeringsbudget samt aktiviteter för beslutade verksamhetsmål.

Årsredovisningen innehåller övergripande analyser samt uppföljning av resultat. Bokslutsgranskning genomförs av revisorerna och direktionen fattar beslut. Därefter tillsänds årsredovisningen ihop med begäran om ansvarsfrihet till kommunfullmäktige inom respektive medlemskommun.

Nivåer för bedömning av måluppfyllelse

Måluppfyllelse: hög
Mål uppnått

Måluppfyllelse: god
Mål delvis uppnått

Måluppfyllelse: otillräcklig
Mål ej uppnått

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Finansiella mål

Mål enligt policy ⁽¹⁾ för finansiell verksamhet och andra relaterade styrdokument.

VERKSAMHETSMÅL	MÅLUPPFYLLELSE	UTVECKLING
Intäkter ska överstiga kostnader enligt balanskrav ⁽¹⁾	Målet är uppnått. Förbundet redovisar ett resultat om 344 tkr för perioden.	
God betalningsförmåga på kort sikt ⁽¹⁾	Målet är uppnått. Likviditeten är 311 procent, korta skulder cirka 26,3 mkr, kassa bank cirka 23,9 mkr och korta fordringar 57,3 mkr.	
Hög självfinansieringsgrad avseende investeringar (100 procent) ⁽¹⁾	Målet är uppnått. Självfinansieringsgrad visar i vilken omfattning årets anskaffade anläggnings-/omsättningstillgångar finansierats med egna medel. Självfinansieringsgraden hittills i år är 100 procent.	
Soliditeten ska öka eller minst kvarstå på årets nivå ⁽¹⁾ . Visar hur stor del av tillgångar som finansieras med egna medel.	Målet är inte uppnått. Utvecklingen beror på förändring av eget kapital och tillgångarnas värdeökning/-minskning. Soliditet för året uppgår till 24,7 procent, jmf. 30,5 år 2022.	
Taxesättning, analys och justering	Målet är uppnått. Analys av bakomliggande faktorer för taxesättning inför beslut om taxor 2024 har skett. Direktionen fattade beslut om taxor 2024 i juni, samt tillägg avseende revideringsbeslut i september.	
Kundfakturerings från verksamhetssystem Daedalos	Målet är delvis uppnått. Förberedande åtgärder är genomförda. Att implementera elektronisk överföring av underlag mellan system kvarstår.	
Digital tids- och avvikelshantering för personal	Målet är delvis uppnått. Avvaktar inriktningsbeslut för behovsanalys och förbundssammanslagning. Parallellt pågår arbete med att driftsätta digital rapportering i Daedalos för RIB-personal, vilket även inkluderar utbildning till personal samt att säkerställa tekniska säkerhetsåtgärder i system.	
Investeringsplan	Målet är delvis uppnått. Årets planerade investeringar följer i stort planen. Vissa leveransförseningar ligger utanför förbundets kontroll.	

Mål kopplat till lagstiftning och handlingsprogram

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Arbetsgivaren ska undersöka, genomföra åtgärder och följa upp verksamheten för att förebygga olyckor och ohälsa.

VERKSAMHETSMÅL	MÅLUPPFYLLELSE	UTVECKLING
Förbundets vision och grundläggande värderingar är kända i verksamheten	Målet är inte uppnått. Förbundets vision och värdegrund är beslutade och dokumenterade men dialog om dessa har ännu inte påbörjats. Fördröjningen beror på att arbetsgivaren behövt prioritera information och åtgärder enligt förändringarna för EU:s arbetsgivar direktiv och särskild avtalspension (SAP-R).	
Tillbud/arbetskada anmäls i räddningstjänstens informationssystem för arbetsmiljö (RIA).	Målet är delvis uppnått. I nuläget speglar inte antalet anmälningar en realistisk bild av händelser kopplade till risker i arbetet. Därtill har avvikelserapportering för materiella fel till viss del lagts i RIA vilket inte är korrekt enligt beslutad rutin. Påtalan om vikten av att rapportera tillbud/arbetsskador har varit uppe i förbundsrådet.	
Ta fram strategi för ett långsiktigt hållbart ledarskap och medarbetarskap.	Målet är delvis uppnått. En gemensam aktivitet för första linjens chefer och styrkeledare har genomförts i Räddsam VG. Syftet har varit att synliggöra goda exempel, frågor och diskussioner om räddningstjänstkultur, inkludering, ledarskap, jämställdhet och framtid. Pågående förändringar inom räddningstjänstens verksamhet i stort har medfört att plan för nästa aktivitet inom området skjutits fram till våren 2024.	

Säkerhetsskydd

Verksamheten ska bedriva ett aktivt säkerhetsskyddsarbete.

VERKSAMHETSMÅL	MÅLUPPFYLLELSE	UTVECKLING
INFORMATIONSSÄKERHET Öka kunskap/medvetenhet hos personal om informationspåverkan	Målet är delvis uppnått. Förbundet har med anledning av säkerhetspolitiskt läge märkt av att antalet påverkansförsök har stigit, exempelvis nätfiske-/bedrägeriförsök. Personalen har delgivit information om att vara vaksamma och rapportera det som verkar avvikande vilket har lett till att uppmärksammade påverkansförsök snabbt har kunnat hanteras och dokumenteras. Kommunikatör stödjer genom att publicera säkerhetstips för personal på intranätet och i NÄRF-nytt. Resultat av måluppfyllelse är svårt att mäta inom detta område.	
SÄKERHETSSKYDDS-KLASSIFICERING Klassificeringsarbete av skyddsvärd information	Målet är delvis uppnått. Klassificering pågår men arbetet släpar på grund av hög arbetsbelastning och andra planerade förändringar i verksamheten. Detta påverkar dock inte säkerhetskrav vid hantering av information.	
PERSONALSÄKERHET Implementera rutin/organisation för säkerhetsskyddssamtal	Målet är inte uppnått. Rutin finns framtagna men organisation är inte fastställd i nuläget. Fördröjt på grund av hög arbetsbelastning och andra planerade förändringar i verksamhet.	

Resurs- och utvecklingsgruppen besöker Kronan i Trollhättan för att möta barn och ungdomar i arrangemanget "After school".

Förebyggande – förmåga och verksamhet

En viktig del i det förebyggande arbetet är att möta olika målgrupper i både fysisk och digital form. Syftet är att bidra till att den enskildes förmåga att förbygga och hantera bränder eller andra olyckor ska öka.

VERKSAMHETSMÅL	MÅLUPPFYLLELSE	UTVECKLING
<p>Utåtriktade informationsinsatser</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Närvara vid minst 8 större evenemang. 2) Genomföra informationsinsats efter händelser med behov av uppföljning eller förebyggande information. 3) Definiera prioriterade målgrupper för att mer effektivt rikta information. 	<p>Målet är uppnått.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Deltagande har skett vid bland annat blåljusdag Färgelanda, hamndagar Vänersborgs Marina, Kanalyran Mellerud, Barnens dag Frändefors, After school Kronan i Trollhättan, Aqua blå i Vänersborg, Beredskapsveckan i Mellerud och Jul i Brålanda. 2) Genomförs vid behov. Informationsinsatser har skett under året. 3) Prioriterade målgrupper: ungdomar, äldre som bor kvar hemma och boende i utsatta områden. NÄRF saknar i nuläget resurser för riktade informationsinsatser till dessa målgrupper (utöver utbildningsinsatser inom MBU och ungdomsbrandkåren). Fokus läggs i stället på aktiv, löpande information riktad till en så bred allmänhet som möjligt. 	
<p>Externa utbildningar, praktik och prao</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Driftsätta bokningssystem för externa brandskyddsutbildningar. 2) Utbildning/praktik för gymnasieskolans vård- och omsorgsprogram samt prao för elever i årskurs 8. 	<p>Målet är uppnått.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Bokningssystem driftsatt, öppet för personal inom medlemskommuner att boka utbildning. 2) Utbildning genomförd under våren för både vård- och omsorgsprogram samt årskurs 8. 	
<p>Information via digitala kanaler</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Öka antalet sidvisningar/besökare på brand112.se med vardera 20 procent. 2) Öka räckvidd/antal följare på Facebook och Instagram med särskilt fokus på 16-24 åringar. 	<p>Målet är delvis uppnått. Uppåt kurvan för antal besökare och följare i NÄRF:s kanaler har planat ut. Däremot når vi ut brett med våra budskap och innehåll.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Totalt antal sidvisningar (cirka 55 000) och besökare (cirka 27 000) på hemsidan visar ingen större förändring jämfört med 2022. 2) Antalet följare i våra sociala mediekkanaler ökade, om än svagt. Vid årets slut hade vi drygt 3 100 följare på Facebook och drygt 500 på Instagram. Däremot ökade räckvidden markant med över 200 procent på framför allt Facebook (224 000 jmf 73 000 år 2022). Cirka 10 procent av våra följare på Instagram är i åldersgruppen 18-24 år, jmf 3 procent på Facebook. 	

Rengöring och brandskyddskontroll

Förbundet utför sotning och brandskyddskontroll i Färgelanda och Trollhättan enligt avtal med respektive kommun.

VERKSAMHETSMÅL	MÅLUPPFYLLELSE	UTVECKLING
Införande av metod för stavsotning	Målet är uppnått. Metod för stavsotning införd. Information lämnad till kunder i Färgelanda och Trollhättan om ny metod och taxa. Ombokningssystem för kunder infört, utvärdering genomförd.	

Räddningstjänst – förmåga och verksamhet

Möjlighet att åstadkomma effekter, att minska sannolikhet eller frekvens, för att olyckor inträffar eller konsekvens vid desamma. Utfall av skada på liv, hälsa, egendom och miljö.

VERKSAMHETSMÅL	MÅLUPPFYLLELSE	UTVECKLING
Tillgång till egna resurser 1) Riktad rekryteringskampanj i Färgelanda. 2) Praktikplatser – ta emot LIA-elever.	Målet är uppnått. 1) Rekryteringskampanj genomförd för Färgelanda brandstation, öppet hus 20 maj. 2) Förbundet har tagit emot två LIA-elever under våren.	
Samverkan med andra aktörer: räddningstjänster, myndigheter, medlemskommuner med flera.	Målet är uppnått. Samverkan sker vid behov/efterfrågan. Under året har samverkan ägt rum med medlemskommuner, länsstyrelsen, Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Sjöfartsverket och Kustbevakningen. Förbundets deltagande i Räddsam VG:s styr- och beredningsgrupper följer plan.	
Beskrivning per olyckstyp: Insatsplanering av särskilda riskobjekt, se över insatsplaner för objekt inom NÄRF.	Målet är delvis uppnått. Kontinuerlig samverkan sker med verksamheter och anläggningar för att ta fram och uppdatera insatsplaner (exempelvis externa aktörer som GKN Aerospace och Melleruds pastorat samt samverkan internt mellan ledningscentralen och enhet samhällsskydd).	
Ledning i räddningstjänsten: Operativ systemledning - medverka till utveckling av räddningsregion i samverkan.	Målet är uppnått. Räddningsregion Västra Götaland lanserad 20 mars. Samverkan i lednings- och stabsarbete regleras i avtal och styrdokument.	
Samtida och omfattande räddningsinsatser 1) Vidareutveckla rutiner för, och genomföra kompetensutveckling inom gemensam systemledning. 2) Vidareutveckla former för samverkan kring ledningscentralernas verksamhet.	Målet är uppnått. Komplexa räddningsinsatser och samhällsstörningar 1) Stabsarbete har övats av personal inom systemledning. Administrativ personal har genomfört övningstillfälle i maj. 2) Ett löpande arbete som förmedlas via styrgrupp till beredningsgrupp och vidare till arbetsgrupper vid behov.	

<p>Räddningstjänst under höjd beredskap</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Planering/förmågehöjande anpassning, komplettering av kunskap, lokaler, fordon, förstärkningsmaterial utifrån beslutade riktlinjer. 2) Grundläggande information till egen personal inom området totalförsvar. 	<p>Målet är delvis uppnått.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) En befattningshavare har genomgått högre kurs i samhällets krisberedskap och totalförsvar (HK, steg 1) vid Försvarshögskolan. Förbundet förråds håller viss materiel och skyddsutrustning som byts ut. 2) Skriftlig information har gått ut till all personal via NÄRF-nytt. Muntlig information har skett initialt för direktion samt chefer/arbetsledare. Information till övriga medarbetare är ännu inte genomförd på grund av resursbrist. <p>Som samhällsviktig verksamhet har förbundet ansvarsområden inom civil beredskap och räddningstjänst under höjd beredskap, vilket kräver resurser som i dag inte finns i förbundet.</p>	
--	--	---

Omvärldsfaktorer påverkar måluppfyllelse

Händelser och samhällsutveckling påverkar verksamheten och har medfört att målen varit nödvändiga att omprioritera eller helt utgå till förmån för nytillkomna uppgifter och mål. Exempelvis kan det handla om myndighetstillsyn, arbetsmiljöfrågor, förändrad eller tillkommande lagstiftning samt rådande omvärldsläge.

I mars överlämnade MSB två olika utredningar till regeringen: Dimensionerande planeringsförutsättningar för kommunal räddningstjänst under höjd beredskap samt Aktivering av civilplikt inom kommunal räddningstjänst – redovisning av genomförda åtgärder för att förbereda en aktivering. Resultaten av dessa utredningar kommer sannolikt att, tillsammans med det försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde, påverka räddningstjänstens verksamhet och planering framöver. Detsamma gäller Sveriges kommande inträde i NATO.

Ett eventuellt beslut om att NÄRF och RMB ska gå ihop och bilda ett gemensamt förbund kommer sannolikt att kräva externa resurser för förberedelse av övergången men också ett omfattande eget förberedelsearbete från de båda nuvarande förbunden.

Till vänster: Vid Sjuntorps brandstation installerades en ny oljeavskiljare i början av året.
Till höger: En ny stationsbil levererades till Melleruds brandstation.

Balanskravsresultat

Balanskravsresultatet är ett resultat där poster som inte härrör till den ordinarie verksamheten har rensats bort. Exempel på sådana poster är vinst eller förlust från värdepappershantering, försäljning av materiel/utrustning och fastighetsförsäljning.

Under perioden har förbundet sålt materiel, maskiner och fordon för sammanlagt 373 tkr. Förbundet har ingen resultatutjämningsreserv att ta hänsyn till.

Balanskravet för året är inte uppnått.

Tabell 3. Balanskravsutredning

Balanskravsutredning	2023	2022	2021	2020	2019
Årets resultat enligt resultaträkning	344	-1 825	757	2 611	3 022
- Samtliga realisationsvinster	-373	-264	-207	-160	0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0	0	0
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0	0	0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-29	-2 089	550	2 451	3 022
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0	0	0
- Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0	0	0
= Årets balanskravsresultat	-29	-2 089	550	2 451	3 022

Fem tjejer och fem killar från årskurs 6 till 9 deltog i NÄRF:s ungdomsbrandkår.

Väsentliga personalförhållanden

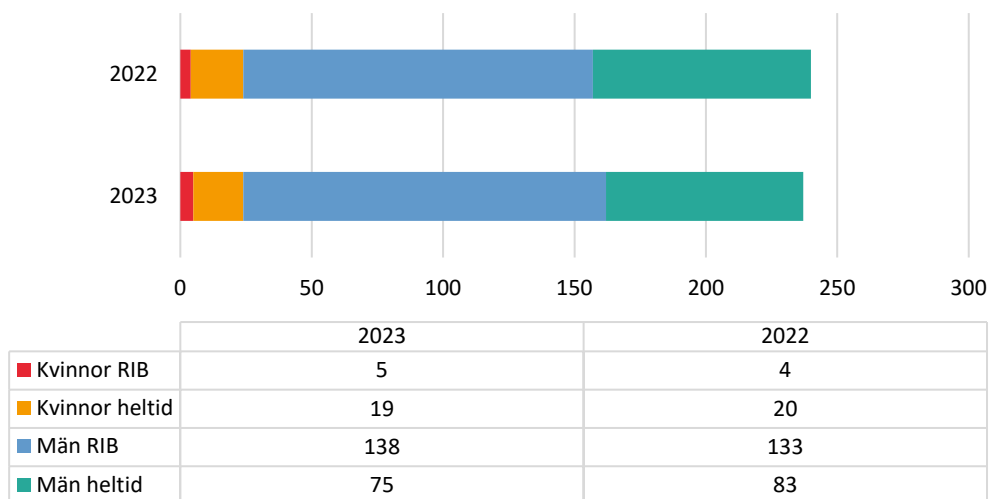
Det totala antalet anställda vid årets slut var 237 med tjänstgöringsgrad på heltid, som vikarie eller arvodesanställd. Av dessa är 6 personer anställda inom enhet sotning.

Förbundet har genomfört 14 nyanställningar varav 6 avser semestervikariat under huvudsemesterperioden juni-augusti. Samtidigt har 18 personer avslutat sin anställning varav 2 personer har gått i pension och 3 har avslutat sitt semestervikariat. Under perioden 30 augusti till 31 december 2023 övergick 3 av de 6 sommarvikariaterna till visstidsanställningar.

Tabell 4. Personaldata 2022–2023.

Personal per 31 december	2023	2022
Totalt personal	237	240
varav heltidsanställda	94	101
varav räddningstjänstpersonal i beredskap (RIB)	143	139
varav kvinnor	24	24
kvinnor (%)	10,1	10,0
varav män	213	216
män (%)	89,9	90,0

Diagram 5. Könsfördelning, RIB- och heltidspersonal, jämförelse 2022-2023.

Sjukfrånvaro

Uppgifter lämnas kring andel av sjukfrånvaro som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. Sjukfrånvaron i procent av total bruttoarbetstid ska redovisas per åldersgrupp respektive fördelat på kön.

Arbetsgivaren ersätter de första 14 dagarna av sjukfrånvaron. Från dag ett görs sjukavdrag och sjuklön utgår till den anställde. Därefter görs ett karensavdrag som motsvarar 20 procent av den genomsnittliga veckoersättningen av sjuklönen. För sjukfrånvaro 15–90 dagar ersätter arbetsgivaren 10 procent av lönen.

Tabell 5. Sjukfrånvaro fördelat per åldersgrupp och kön, jämförelse 2022–2023.

Sjukfrånvaro (%)	2023	2022
Total sjukfrånvaro	3,93	6,54
Sjukfrånvaro kvinnor	3,35	7,86
Sjukfrånvaro män	4,05	6,33
29 år och yngre	4,98	2,89
30–49 år	4,94	7,62
50 år och äldre	1,43	4,42

Den totala sjukfrånvaron under året uppgår till 328 kalenderdagar fördelat på 62 personer. Total sjukfrånvaro beräknas på total bruttoarbetstid, arbetad tid och sjuktimmar, period 1 januari-31 december.

Andelen sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i förhållande till total sjukfrånvaro uppgår till 31,4 (64,3 procent år 2022).

Personalkostnader

Personalkostnader avseende löne- och pensionskostnader, sjuklön samt personalomkostnader uppgick till 87 787 tkr, vilket motsvarar 67 procent av de totala kostnaderna under året.

Löneprocess 2023 är genomförd, lönesatsning till särskilt prioriterade befattningar har fullföljts. Syftet med en strukturell lönesatsning är dels att förbundet ska närma sig marknadsmässiga löner, dels underlätta rekrytering.

Pensions-/ semester- och övertidsskuld

Pensionsutbetalningar visar på ett utfall på 3 812 tkr. Förbundets skuld till personalen avseende semester och övertid har minskat vilket beror på pensionsavgångar samt att det enbart är tillåtet att spara totalt 30 dagar semester.

Tabell 6. Personalkostnader (tkr) inklusive personalomkostnader för räddningstjänst, inklusive enhet sotning.

Avseende	Budget 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Heltid, inklusive semesterlön	58 500	57 162	55 954
Varav enhet sotning	3 360	2 442	2 977
RIB-personal (arvodesanställd)	20 266	20 131	19 901
Övertid, fyllnadstid	821	1 396	1 692
OB-tillägg, beredskap	4 392	5 175	4 671
Varav enhet sotning	42	48	40
Arvode för förtroendevalda	198	357	197
Pensionsutbetalning inklusive skatt	4 640	3 812	4 466
Förändring av semester- och övertidsskuld	0	-245	597
Totalt	88 817	87 787	87 478

Kommentar utfall: Arvodet för förtroendevalda avviker från budget med 159 tkr vilket främst beror på utökat antal möten i samband med pågående utredning av förbunds-sammanslagning.

Tabell 7. Personalkostnader (tkr) inklusive personalomkostnadspålägg för räddningstjänst.

Avseende	Budget 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Heltid, inklusive semesterlön	55 140	54 720	52 977
RIB-personal (arvodesanställd)	20 266	20 131	19 901
Övertid, fyllnadstid	821	1 396	1 692
OB-tillägg, beredskap	4 350	5 127	4 631
Arvode för förtroendevalda	198	357	197
Pensionsutbetalning inklusive skatt	4 640	3 812	4 466
Förändring av semester- och övertidsskuld	0	-245	597
Totalt	85 415	85 298	84 461

Tabell 8. Personalkostnader inklusive personalomkostnadspålägg för enhet sotning.

Avseende	Budget 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Månadslön, inklusive semesterlön	3 360	2 442	2 977
Övertid	0	0	0
Lönetillägg	42	48	40
Totalt	3 402	2 489	3 017

Förväntad utveckling

Arbetet med att köpa in fordon pågår under kommande år. Inköpen av fordonen försvåras på grund av svårigheter för leverantörerna att leverera fordon i tid. Kostnaderna för inköp av fordon kommer att öka som i övriga samhället.

Flera av de nuvarande brandstationerna har behov av åtgärder från medlemskommunerna. Endast ett fåtal har könsneutrala omklädningsrum vilket försämrar möjligheten att rekrytera kvinnor. Flera av stationerna lever inte upp till nutida arbetsmiljö- eller operativa krav. Förväntad utveckling är att medlemskommunerna initierar åtgärder för att inte försvåra räddningstjänstens attraktivitet som arbets-givare eller påverka den operativa verksamheten.

I inledningen av 2024 behöver de slutliga besluten om ett nytt gemensamt förbund tillsammans med Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän (RMB) att fattas. Detta för att skapa rätt förutsättningar för att kunna leva upp till reformerad lag om skydd mot olyckor och nuvarande krav enligt arbetsmiljöföreskrifter. Om dessa beslut inte fattas kommer NÄRF behöva omfattande tillskott för att kunna upprätthålla verksamheten.

Under 2024 kommer utbildnings- och övningsverksamheten för den operativa verksamheten att reformeras för att leva upp till nutida krav på kvalitetssäkring. Tillsammans med RMB ges förutsättningar för att kunna genomföra detta på ett effektivt och kvalitativt sätt som annars inneburit omfattande tjänsteköp från annan räddningstjänst.

I inledningen av 2024 reformeras kollektivavtalet för kommunal räddningstjänst vilket medför ökade behov av heltidsanställd personal. Den heltidsanställda personalen syftar till att upprätthålla specialfunktioner för hela förbundets område samt möjliggöra utbildnings- och övningsverksamheten för operativ verksamhet. Behoven kommer tas fram under första delen av 2024 för att kunna lyftas med i budgetprocessen inför 2025.

I inledningen av 2024 aktiveras civilplikten för hela Sverige med anledning av det förändrade säkerhetsläget. Det kommer medföra ökade krav på NÄRF att planera för höjd beredskap och krig samt möjligheten att ta emot civilpliktiga i den operativa verksamheten.

Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisning

Driftsredovisningen visar på ekonomiskt utfall för respektive ansvarsområde, avvikelser kommenteras. Samtliga summor i tabellerna redovisas i tkr.

Tabell 9. Driftredovisning alla verksamheter.

Kostnader och intäkter per verksamhet	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse	Utfall 2022
Intäkter	0	233	233	13
kostnader	-356	-1 017	-661	-353
Direktion och revision	-356	-784	-428	-340
Intäkter	92 180	92 304	124	90 735
Kostnader	-7 123	-7 414	-291	-6 400
Förbundsledning, HR, kommunikatör, UBK	85 057	84 889	-168	84 335
Intäkter	625	625	0	586
Kostnader	-2 718	-3 013	-295	-2 697
Förvaltningsstab	-2 093	-2 388	-295	-2 111
Intäkter	3 781	3 611	-170	3 380
Kostnader	-9 083	-8 923	160	-8 663
Enhet ledningscentral	-5 302	-5 313	-11	-5 283
Intäkter	2 395	2 816	421	2 118
Kostnad	-595	-476	119	-29
Automatalarm	1 800	2 340	540	2 089
Intäkter	3 536	4 150	614	4 121
Kostnader	-58 436	-59 482	-1 046	-58 765
Enhet beredskap	-54 900	-55 331	-431	-54 644
Intäkter	977	1 337	360	1 281
Kostnader	-13 320	-13 861	-541	-14 351
Enhet teknik	-12 343	-12 351	-182	-13 070
Intäkter	2 859	3 035	176	2 162
Kostnader	-4 651	-4 566	85	-4 144
Enhet samhällsskydd	-1 792	-1 531	261	-1 982
Intäkter	0	1	1	0
Kostnader	-3 035	-3 012	23	-2 864
Verksamhetsledning	-3 035	-3 011	24	-2 864
Intäkter	8 031	17 978	9 947	-110
Kostnader	-15 067	-23 741	-8 674	-7 261
Finansförvaltning	-7 036	-5 763	1 273	-7 371
Intäkter	5 309	4 904	-405	4 300
Kostnader	-5 309	-5 144	165	-4 884
Enhet sotning	0	-239	-239	-584
Summa intäkter totalt	119 693	130 994	11 301	108 586
Summa kostnader totalt	-119 693	-130 650	-10 957	-110 411
Resultat hela förbundet	0	344	344	-1 825

Kommentar utfall:

Det **totala resultatet** för förbundet visar 344 tkr, där räddningstjänst gör ett överskott på 583 tkr och enhet sotning ett underskott på -239 tkr.

Direktionen visar en stor avvikelse på -419 tkr på grund av kostnader för anlitate konsulter för att utreda en förbundssammanslagning mellan NÄRF och Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän, samt att extra möten i samband med detta medfört högre kostnader i arvoden än normalt till förtroendevalda.

Förbundsledning visar en avvikelse om -168 tkr som härrör till att två personal, ekonomi- och förbundschef, har gått i pension under året med inestående semesterskulder. Här ingår även de kostnader som uppstått under överlappningsperiod för ny personal till dessa befattningar, samt kostnader om cirka 200 tkr för miljöundersökning PFAS.

Förvaltningsstaben visar en avvikelse från budget på -295 tkr vilket beror på att tre personal bytts ut på enheten under året och viss dubblering skett under upplärningstid. Ökade kostnader har uppstått i samband med digital utveckling av tidsredovisning för RIB-personal, samt vid uppgradering av kontoplan för Kommun-BAS som både medfört mer personalkostnader och IT-relaterade kostnader.

Enhet LC följer i princip budget, överstigande kostnader om -11 tkr beror delvis på personalomsättningar och utbildningar.

Automatalarm visar en avvikelse från budget om 540 tkr vilket beror på mer intäkter vid tecknade avtal, samt att resultatet endast belastats av 25 procent personalkostnader för tjänst som hanterar teknisk administration av automatalarm. I budget för år 2024 har personalkostnaden utökats till 50 procent.

Enhet beredskap visar på en avvikelse från budget om -431 tkr vilket främst beror på personalens val av lönetillägg 2 tkr/mån för de som valt bort särskild avtalspension (SAP-R) för brandmän i utryckande tjänst och därmed frånsagt sig sin möjlighet att gå i pension vid 58 års ålder med 73 procent av sin lön. Även overtiden är högre än budgeterat.

Enhet teknik överskrider budget med 182 tkr. Det beror främst på att IT-licenser och support ökat i pris samt att en del uppstartkostnader för deltidbrandmännens nya digitala tidsredovisning tillkommit. På teknik skedde en del mindre inköp som blivit något högre än budgeterat samt höjt elpris mot slutet av året, vilket gjorde att man prognosticerat för underskott. Tidigare elavtal löpte ut 31 oktober, och förbundet har via nytecknat avtal bundit 90 procent av sin el på knappt 83 öre för de kommande 24 månaderna.

Enhet samhällsskydd visar en avvikelse från budget om 433 tkr, där 204 tkr utgör högre intäkter avseende tillsyner och resterande del på mindre personalkostnader då flera i personalen varit föräldralediga. Avseende externutbildning uppvisas en avvikelse om -173 tkr som härrör till ett minskat behov av utbildning från ägarkommunerna under slutet av året, men 145 tkr mer kostnader som främst utgör personalkostnader.

Verksamhetsledning följer i princip budget (24 tkr).

Finansförvaltningen visar en avvikelse från budget om 1 273 tkr där flera parametrar spelar in. Semester- och komplöneskulden har minskat med totalt 277 tkr mer än budgeterat, avskrivningar visar -393 tkr vilket är betydligt lägre än tidigare prognos på drygt -700 tkr och beror på att de två släckbilarna inte levererades förrän slutet av december. På samma sätt har detta påverkat att ränteintäkterna hamnat på 544 tkr över budget. Pensionsutbetalningar och därmed också löneskatt på pensioner har ett utfall om 828 tkr mindre än budgeterat. I denna siffra ligger också ca 240 tkr som avser återbetalning från Skandia på en felräkning för en personal.

Enhet sotning visar på en avvikelse från budget om -239. Verkligt underskott för 2023 är -539 tkr men Trollhättan har redan fakturerats 300 tkr för att täcka underskottet och Färgelanda kommun har fakturerats 100 tkr.

Investeringsredovisning

Investeringsplanen har sin grund i NÄRF:s uppdrag och de specificerade förmågorna i förbundets handlingsprogram. Avsteg från planen kan ske vid oförutsedda händelser,

exempelvis omvärldsfaktorer som materielbrist och leveransförseningar, som inte förbundet kan påverka.

Utöver för året planerade upphandlingar har förbundet genomfört upphandling av konsulter för utredning av förbundsordning, MIFO fas 2-undersökning samt entreprenör för sotningsverksamhet i Färgelanda. Viss omfördelning inom ram har även gjorts med anledning av det försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde.

Avskrivningarna överstiger budget med 393 tkr men prognosen låg länge på ca 700 tkr över budget. Detta lindrades i och med att investeringarna av två släckbilar skedde först i december och avskrivningarna påbörjas först 2024.

Driftskostnader, det vill säga avskrivningskostnader, som härrör till ledningscentralen fördelas mellan NÄRF och Räddningstjänsten Mitt Bohuslän (RMB) enligt fördelningsnycklar. Enheten har investerat totalt 525 tkr, ett utfall som är 175 tkr mindre än budgeterat för året.

Investeringar i datorer uppgår till cirka 520 tkr 2023.

Planerade investeringar har i allt väsentligt följt planen. Dock togs beslut om att skjuta på inköp av slangtvätt till förmån för nya hjälmar och skyddsmasker med andningsskydd. Leverans av två beställda släckfordon har försenats på grund av omständigheter som förbundet inte kunnat påverka. Container för tung räddning flyttas till 2024 ihop med några andra mindre poster.

Upphandling av ytterligare tre släckfordon har genomförts och beställts med beräknad leverans under 2024 och 2025.

Tabell 10. Faktiska investeringskostnader 2023, räddningstjänst

Område	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse	Utfall 2022
Teknik	1 830	2 946	-1 116	2 713
Lokaler	200	0	200	0
Fordon	10 850	8 482	2 368	1 090
Friskvård	100	76	24	100
IT - Kommunikation	935	809	126	837
Enhet sotning	0	125	-125	0
Summa	13 915	12 438	1 477	4 740

Tabell 11 Faktiska investeringskostnader 2023, NÄRF-RMB ledningscentral

Område	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse	Utfall 2022
Teknik	50			
Lokaler	0			
Fordon	600	430	170	
IT-stöd	50	105	-55	
Summa totalt	700	525	175	491

Tabell 12. Avslutade samt pågående investeringar under perioden

Proj/inv.nr	Avslutade investeringar	Belopp (tkr)	Livslängd (år)	Anskaff.datum
9122-23	Utrustning, skumsläckning	78	5	2023-01-23
9122-25	Elverk för brandstationer	162	6	2023-02-01
9322-07	Brandbil - stationsfordon VW transport	434	5	2023-04-20
9622-26	Reinvestering datorer	520	3	2023-08-15
9623-01	Rakelterminaler	76	3	2023-07-14
9623-02	Operativa telefoner och plattor	109	3	2023-07-14
9123-03	Skyddsutrustning Kemdräkt	34	10	2023-03-02
9123-04	Skyddsutrustning Larmställ	567	3	2023-03-02
9123-05	Räddningsverktyg för trafikolycka	465	7	2023-05-25
9323-06	Terrängfordon - Polaris 570 Sportsman	166	10	2023-08-09
9123-09	Brandmateriel	264	6	2023-08-09
9123-10	Brandslang	82	5	2023-08-09
9623-12	LINK installation	40	5	2023-06-20
9623-13	Navigation EVAM	65	3	2023-06-20
9123-14	Andningsskydds utrustning	338	5	2023-04-05
98223-15	Sot bastubyggnation	125	3,58	2023-05-01
9123-17	Ramavtal Skyddsmask 90 (CE)	318	10	2023-07-04
9123-18	Motorspruta klass 2	250	15	2023-11-20
9323-19	Släpvagnar för transport av motorsprutor	98	15	2023-11-20
9123-20	Hjälm Skyddsutrustning	278	5	2023-09-14
9123-21	IR Kamera - Rökdykning/livräddning	111	5	2023-11-06
9423-22	Fysutrustning	76	5	2023-11-14
95623-23	Rakel nöddrift LC	48	3	2023-11-13
95623-24	DRH i Telecall	46	3	2023-12-04
	Summa avslutade investeringar	4 749		
Proj/inv.nr	Pågående investeringar	Budget	Livslängd (år)	Anskaff.datum
9323-07	Släckbil Bas 1 MSB – Brålanda	4 000	15-20	
9323-08	Släckbil Bas 1 MSB Högsäter	4 000	15-20	
95323-11	Beredskapsfordon VBIB LC54	600	5	
9623-16	Daedalos Larmplats	29	5	
	Summa pågående investeringar	8 629		
	Summa avslutade och pågående investeringar	13 378		

Resultaträkning

Tabell 13. Resultaträkning (tkr) räddningstjänst inklusive enhet sotning.

Avseende	Not	Budget 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Verksamhetens intäkter	3	23 000	34 301	13 578
Medlemsavgifter från kommuner	3	96 693	96 692	95 041
Verksamhetens kostnader	4	-112 359	-123 568	-103 294
Avskrivningar	5	-7 345	-7 692	-7 251
Verksamhetens nettokostnader		-11	-266	-1 926
Skatteintäkter		0	0	0
Generella statsbidrag och utjämning		0	0	0
Verksamhetens resultat		-11	-266	-1 926
Finansiella intäkter	6	15	631	105
Finansiella kostnader	7	-4	-20	-4
Resultat efter finansiella poster		0	344	-1 825
Extra ordinära poster		0	0	0
Årets resultat	19	0	344	-1 825

Tabell 14. Resultaträkning (tkr) räddningstjänst

Avseende	Not	Budget 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Verksamhetens intäkter	3	17 691	29 397	9 278
Medlemsavgift från kommuner	3	96 693	96 692	95 041
Verksamhetens kostnader	4	-107 162	-118 508	-98 487
Avskrivningar	5	-7 237	-7 564	-7 165
Verksamhetens nettokostnader		-15	18	-1 333
Skatteintäkter		0	0	0
Generella statsbidrag och utjämning		0	0	0
Verksamhetens resultat		-15	18	-1 333
Finansiella intäkter	6	15	568	93
Finansiella kostnader	7	0	-2	-1
Resultat efter finansiella poster		0	583	-1 241
Extra ordinära poster		0	0	0
Årets resultat	19	0	583	-1 241

Tabell 15. Resultaträkning (tkr) enhet sotning, Färgelanda och Trollhättan.

Avseende	Not	Budget 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Verksamhetens intäkter	3	5 309	4 904	4 300
Verksamhetens kostnader	4	-5 197	-5 060	-4 807
Avskrivningar	5	-108	-129	-86
Verksamhetens nettokostnader		4	-284	-593
Skatteintäkter		0	0	0
Generella statsbidrag och utjämning		0	0	0
Verksamhetens resultat		0	-284	-593
Finansiella intäkter	6	0	63	12
Finansiella kostnader	7	4	-18	-3
Resultat efter finansiella poster		0	-239	-584
Extra ordinära poster		0	0	
Årets resultat	19	0	-239	-584

Balansräkning

Tabell 16. Balansräkning (tkr)

Avseende	Not	Utfall 2023	Utfall 2022
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar		0	0
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	8	2 648	2 844
Maskiner och inventarier	9	29 858	32 761
Övriga materiella anläggningstillgångar	10	8 216	688
Finansiella anläggningstillgångar		0	0
Långfristig fordran, medlemsavgift pensionsavsättning	11	43 279	29 941
Summa anläggningstillgångar		84 001	66 234
Bidrag till infrastruktur		0	0
Omsättningstillgångar			
Förråd mm		0	0
Fordringar	12	14 031	8 452
Kortfristiga placeringar		0	0
Kassa och bank	13	23 977	21 941
Summa omsättningstillgångar		38 008	30 393
Summa tillgångar		122 009	96 627
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	14	29 794	31 341
Årets resultat	19	344	-1 825
Reservutjämningsfond		0	0
Övrigt eget kapital		0	0
Summa eget kapital		30 138	29 516
Avsättningar			
Avsättningar pensioner	15	65 483	50 269
Andra avsättningar		0	0
Summa avsättningar		65 483	50 269
Skulder			
Långfristiga skulder	16	44	32
Kortfristiga skulder	17	26 343	16 810
Summa skulder		26 387	16 842
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		122 009	96 627
Panter och ansvarsförbindelser			
Panter och därmed jämförliga säkerheter		0	0
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar		0	0
Övriga ansvarsförbindelser		0	0
Summa panter och ansvarsförbindelser		0	0

Kassaflödesanalys

Tabell 17. Kassaflödesanalys (tkr).

Avseende	Not	Utfall 2023	Utfall 2022
Den löpande verksamheten			
Årets resultat samt återställande neg eget kap 2022 för sotningen med 278 tkr	19	622	-1 825
Justering för av- och nedskrivningar	9	3 461	7 281
Justering för utrangering	9	-1 877	-2 004
Justering för gjorda avsättningar	4	1 876	1 499
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		4 082	4 951
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	12	-5 579	8 930
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	17	9 533	1 622
Kassaflöde från den löpande verksamheten		8 037	15 503
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar	8,9,10	-7 890	-5 203
Utrangering av materiella anläggningstillgångar	9	1 877	2 004
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-6 014	-3 226
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån		125	0
Amortering av skuld	16	-113	-20
Minskning av långfristiga fordringar		0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		12	-20
Årets kassaflöde/förändring av likvida medel	13	2 035	12 257
Likvida medel vid årets början		21 941	9 684
Likvida medel vid årets slut		23 977	21 941

Noter

Innehållsförteckning noter:

Not 1	Redovisningsprinciper
Not 2	Uppskattningar och bedömningar
Not 3-7	Noter till resultaträkning och kassaflödesanalys (se även not 18)
Not 8-17	Noter till balansräkning och kassaflödesanalys (se även not 18)
Not 18	Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision
Not 19	Årets resultat (not till resultat-, balansräkning samt kassaflödesanalys)

Not 1. Redovisningsprinciper

Förbundet följer de redovisningsprinciper som framgår av Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

God redovisningssed

Intäkter som har inkommit efter årsslutet men som avser redovisningsåret har bokförts som tillgång och tillgodoförts resultatet 2023. Leverantörsfakturor som inkommit mellan årsskiftet och 5 januari 2024, som avser redovisningsåret har skuldbokförts och belastar resultatet för 2023. Leverantörsfakturor som avser 2023 och som ankom förbundet efter 5 januari 2024 belastar år 2024 om de är av ringa värde. Poster av högre värde har bokats in på 2023.

Personalkostnad avseende räddningstjänstpersonal i beredskap (RIB) och intjänad ej uttagen semester- och overtidsersättning, redovisas som skuld. Periodisering av kostnader och intäkter utförs enligt god redovisningssed. Fakturor som understiger 5 tkr periodiseras inte.

Kvittningsförbud

Förbundet tillämpar kvittningsförbud vilket innebär ett generellt förbud mot kvittning mellan olika poster i balansräkningen, resultaträkningen eller i noterna. Alla poster ska som huvudregel redovisas med bruttobelopp⁹. Principen syftar till att läsare av årsredovisningen ska få kännedom om samtliga enskilda poster som är av betydelse för en analys av årsredovisningen. Kvittningsförbudet innebär att det inte är tillåtet att utjämna tillgångsposter och skuld- eller avsättningsposter och inte heller intäkter och kostnader mot varandra. Ett exempel på tillämpning är samarbetet avseende ledningscentralen där kostnader och intäkter fördelas mellan NÄRF och Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän (RMB). Förbunden redovisar sina respektive kostnader och intäkter och fakturerar varandra kvartalsvis, ingen kvittning sker.

Pensioner

Skandia sköter förbundets pensionsadministration och deras prognos används för att beräkna pensionsskuldens storlek och pensionsutbetalningar under året. Enligt finansiell överenskommelse mellan förbundet och medlemskommunerna, angående pensionsåtagande, kvarstår personalens intjänade pensionsrätt till och med 1997 som skuld hos medlemskommunerna. Intjänad pensionsrätt från och med 1998 belastar förbundet som direkt skuld och medlemskommunerna som indirekt skuld.

⁹ 2 kap. 4 § första stycket 6 ÅRL

Anläggningstillgångar

Ett inköp anses vara en investering om tillgången är anskaffad för stadigvarande bruk, värdet överstiger 30 tkr och har en ekonomisk livslängd på minst 3 år.

Anläggningstillgångar är upptagna i balansräkningen till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar. Avskrivningar har beräknats på objektets anskaffningsvärde till och med innevarande år utifrån beräknad nyttjandeperiod. Avskrivningar sker linjärt, det vill säga med belopp som är lika stora under objektets beräknade ekonomiska livslängd. Avskrivningstid följer rekommendation från Rådet för Kommunal Redovisning där nyttjandetid tas fram utifrån tidigare erfarenhet av motsvarande anläggning, råd från teknisk expertis, kontakter med andra användare samt verksamhetsplanering.

Förbundet tillämpar komponentavskrivning sedan 2014. Exempel på när komponentavskrivning tillämpas är vid inköp av en brandbil där tekniska hjälpmedel ingår. Avskrivningstid på en brandbil är 20 år medan teknisk utrustning såsom klipp-utrustning, kommunikationsutrustning etcetera har en avskrivningstid på 3–10 år.

Avskrivningstider för materiella anläggningstillgångar:

20 år	Tunga brandfordon, slangvätt
10 år	Personbil, skåpbil, lätt lastbil, hydraul verktyg, andningsskydds- Utrustning etcetera
5 år	Kommunikationsradio, rökdykningsutrustning, tvättmaskin etcetera
3 år	Personaldatorer, datautrustning

Förbundet värderar och tillämpar principen om öppenhet vilken är mycket viktig i ett förbund som ägs av flera kommuner, då samtliga medlemskommuner ska ha samma tillgång till information och inblick i verksamheten.

Not 2. Uppskattningar och bedömningar

I noten ska väsentliga uppskattningar och bedömningar som ligger till grund för de finansiella rapporterna redovisas. För perioden har förbundet inte några sådana poster att redovisa.

Not 3–7. Noter till resultaträkning

Tabell 18. Not 3 Verksamhetens intäkter.

Not 3 Verksamhetens intäkter	2023	2022
Försäljningsintäkter	1 290	1 014
Taxor och avgifter	12 000	10 833
Pensionsskuldförändring, individuell del	13 338	-5 168
Hyror och arrenden	570	470
Sjukersättning, utbildningsersättning från MSB	48	705
Övriga bidrag (medlemsbidrag)	96 692	95 041
<i>varav pensionsutbetalning</i>	<i>4 640</i>	<i>5 057</i>
<i>varav statsbidrag, ledning kommunal räddningstjänst</i>	<i>459</i>	<i>459</i>
<i>andel Färgelanda</i>	<i>10 456</i>	<i>10 286</i>
<i>andel Mellerud</i>	<i>11 191</i>	<i>11 003</i>
<i>andel Trollhättan</i>	<i>40 598</i>	<i>39 904</i>
<i>andel Vänersborg</i>	<i>34 447</i>	<i>33 848</i>
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	6 682	5 460
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	373	264
Summa verksamhetens intäkter	130 994	108 619

Tabell 19. Not 4 Verksamhetens kostnader.

Not 4 Verksamhetens kostnader	2023	2022
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-85 409	-84 503
Pensionskostnader	-17 186	648
varav pensionsskuldförändring	-13 338	5 168
Lämnade bidrag, till Brandmännens idrottsförening, samt C-körkort	-61	-23
Köp av verksamhet	-2 370	-1 537
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	-1 155	-826
Inköp av material och varor	-13 355	-13 427
Inköp av tjänster	-1 279	-699
Övriga verksamhetskostnader	-2 753	-2 927
Summa verksamhetens kostnader	-123 568	-103 294

Tabell 20. Not 5 Av- och nedskrivningar.

Not 5 Av- och nedskrivningar	2023	2022
Avskrivning immateriella tillgångar	0	0
Avskrivning byggnader och anläggningar	-321	-258
Avskrivning maskiner och inventarier	-7 372	-6 994
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	0	0
Summa av- och nedskrivningar	-7 692	-7 252

Tabell 21. Not 6 Finansiella intäkter.

Not 6 Finansiella intäkter	2023	2022
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	0	0
Ränteintäkter	631	105
Övriga finansiella intäkter	0	0
Summa finansiella intäkter	631	105

Tabell 22. Not 7 Finansiella kostnader.

Not 7 Finansiella kostnader	2023	2022
Räntekostnader på lån	-18	0
Övriga finansiella kostnader	-2	-3
Summa finansiella kostnader	-20	-3

Not 8-17. Noter till balansräkning

Tabell 23. Not 8 Mark, byggnader och tekniska anläggningar.

Not 8 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	4 560	4 482
Inköp	125	78
Försäljning	0	0
Utrangering	-34	0
Överföringar	0	0
Utgående anskaffningsvärde	4 651	4 560
Ingående ack avskrivningar	-1 716	-1 459
Försäljningar	0	0
Utrangering	34	0
Överföringar	0	0
Årets avskrivningar	-321	-257
Utgående ack avskrivningar	-2 003	-1 716
Utgående redovisat värde	2 648	2 844
Därav finansiell leasing	0	0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	11	11

Tabell 24. Not 9 Maskiner och inventarier.

Not 9 Maskiner och inventarier	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	115 259	112 744
Inköp	4 624	4 518
Försäljning	-634	0
Utrangering	-1 843	-2 004
Överföring	0	0
Utgående anskaffningsvärde	117 406	115 258
Ingående ack avskrivningar	-82 498	-77 477
Försäljning	478	0
Utrangering	1 843	2 004
Överföring	0	0
Årets avskrivningar	-7 372	-7 024
Utgående ack avskrivningar	-87 549	-82 497
Utgående redovisat värde	29 858	32 761
Därav finansiell leasing	18	32
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	9	9

Tabell 25. Not 10 Pågående investeringar

Not 10 Pågående Investeringar	2023	2022
Investeringar som löper över året	8 216	688
Utgående redovisat värde	8 216	688
Utgående redovisat värde samtliga anläggningstillgångar	40 722	36 293

Tabell 26. Not 11 Långfristiga fordringar.

Not 11 Långfristiga fordringar	2023	2022
Långfristig fordran, medlemsavgift pensionsavsättning	43 279	29 941
Summa fordringar	43 279	0

Tabell 27. Not 12 Fordringar.

Not 12 Fordringar	2023	2022
Kundfordringar	7 252	1 572
Skattekonto, ingående moms	2 560	1 313
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4 219	5 567
Summa fordringar	14 031	8 452

Tabell 27. Not 13 Kassa och bank.

Not 13 Kassa och bank	2023	2022
Bank och plusgiro	23 977	21 941
Summa kassa och bank	23 977	21 941

Tabell 28. Not 14 Eget kapital.

Not 14 Eget kapital	2023	2022
Ingående eget kapital	-29 516	-31 341
Återställande neg eget kapital enhet sotning avs. 2022	-278	0
Årets resultat	-518	1 825
Summa eget kapital	-30 312	-29 516

Tabell 30. Not 15 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser.

Not 15 Avsättningar för pensioner och liknande	2023	2022
Ingående avsättning till pensioner inklusive löneskatt	-50 269	-53 938
Nyintjänad pension	-15 214	3 669
Summa avsatt till pensioner inklusive löneskatt	-65 483	-50 269

Tabell 31. Not 16 Långfristiga skulder.

Not 16 Långfristiga skulder	2023	2022
Ingående skuld, leasing av fordon, enhet sotning	-152	-152
Ingående amortering	120	120
Årets amortering leasing	23	
Ursprunglig skuld bastubygge, enhet sotning	-125	
Årets amortering bastu	90	
Summa långfristiga skulder	-44	-32

Tabell 32. Not 17 Kortfristiga skulder.

Not 17 Kortfristiga skulder	2023	2022
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	0	0
Leverantörsskulder	-9 106	-2 724
Moms	-1 235	-255
Personalens skatter, avgifter och avdrag	-3 188	-2 993
Retroaktiva löner och OB ersättning	-1 701	-1 634
Semester och övertidsskuld	-6 041	-6 353
Löneskatt	-1 799	-2 725
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-3 274	-126
Summa kortfristiga skulder	-26 343	-16 810

Not 18. Uppllysning om kostnader för räkenskapsrevision**Tabell 29. Not 18 Uppllysning om kostnader för räkenskapsrevision.**

Not 18 Uppllysning om kostnader för räkenskapsrevision	2023	2022
Kostnader för övrig revision	-30	-22
Kostnader för räkenskapsrevision	-72	-57
Förtroendevalda revisorer	-16	-18
Total kostnad för revision	-117	-97

Not 19. Årets resultat**Tabell 34. Not 19 Årets resultat.**

Not 19 Årets resultat	2023	2022
varav NÄRF räddningstjänst	583	-1 241
varav enhet sotning	-269	-584
Årets resultat	344	-1 825

Revisionsberättelse

Till förbundsmedlemmarnas fullmäktige

Revisionsberättelse för år 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (organisationsnummer 222000–0950) av dess direktion. Granskningen har utförts av sakkunniga biträden till revisorerna.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att direktionen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, i enlighet med det sakkunniga bitrådets yttrande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte är helt förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen uppställt. Flera mål uppnås inte. Vi bedömer att direktionen bör utveckla sitt arbete med målstyrning och uppföljning, eftersom det är otydligt hur merparten av målen mäts och följs upp.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi åberopar bifogade rapporter.

Datum enligt digital underskrift.

Magnus Cassel, Vänersborgs kommun

Leif Dahl, Färgelanda kommun

Anders Karlzon, Trollhättans Stad

Eva Larsson, Melleruds kommun

Bilaga 1. Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Förbundet presenterar de mest väsentliga riskerna och osäkerhetsfaktorerna som identifierats i följande tabeller. Sammanfattningen är indelad i tre huvudområden: omvärlds-, verksamhets- och finansiella risker.

Tabell 35. Identifierade omvärldsrisker.

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisker			
Säkerhetspolitiskt läge	Säkerhetsläget i Sverige med omvärld är försämrat. Kriget i Ukraina är omvälvande för rikets säkerhetsordning och påverkar även förbundets arbete. Antalet händelser ökar, och även dess komplexitet.	Förbundsövergripande	Identifiering av resursbehov som framställs i inledningen av 2024. Omvärldsbevakning och anpassning till de riktlinjer och direktiv som väntas från MSB och andra myndigheter.
Bemanning/brist på arbetskraft	Svårigheter att rekrytera och behålla personal. Brist på resurser i förhållande till arbets-belastning. Behovsanalys redovisad med påtalade arbetsmiljörisker.	Förbundövergripande	Utredning om samarbetsformerna med RMB ¹⁰ . Organisationsförändring/ anpassning. Ökad samverkan med medlemskommunerna.
Arbetstidsförändring AB samt bilaga R	Arbetsgivardirektivet medför utmaningar med schema-läggning av personal, samt försvårar för verksamheten att utföra alla uppdrag. Behov av nedprioriteringar kan uppstå.	Förbundsövergripande	Information till personal, direktion och medlemskommuner. Samarbete mellan arbetsgivare och lokala fackliga företrädare. Analys av konsekvenser/ schemaplanering Dispensansökan inlämnad.

¹⁰ Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän (RMB)

Tabell 36. Identifierade verksamhetsrisker.

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Verksamhetsrisker			
Fordon	Långa leveranstider vid nyanskaffning. (Se även finansiella risker).	Förbundsövergripande Enhet teknik Enhet beredskap	Reviderad fordonsplan. Planera investeringarna långsiktigt.
ELS och ledningscentralen LC Fyrbodal	Utökade krav på systemledning samt på stab och ledning vid räddningsinsatser.	Förbundsövergripande	Utbildning och övning. Teknikutveckling. Samverkan genom avtal.
Miljömässig utveckling	Efterlevnad av miljökrav. Hantering av tillsyner, rapportering och åtgärder kräver kunskaper, resurser och driver kostnader.	Förbundsövergripande	Utbildning och övning. Teknisk anpassning. Samverkan med medlemskommunerna.
Fastigheter/lokaler	Krav på arbetsmiljö och ändamålsenliga lokaler för räddningstjänsten. Brister i arbetsmiljön vid befintlig brandstation i Vänersborg är lyft. Det är, från förbundets sida, mycket angeläget med en ny brandstation.	Förbundsövergripande	Dialog med direktion och medlemskommuner. Planer för en ny brandstation i Vänersborg ligger i kommunens lokalförsörjningsprogram för år 2025–2034.

Tabell 37. Finansiella risker.

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Finansiella risker			
Kredit och likviditet	<p>Förbundet har ett stort investeringsbehov de närmsta tre åren cirka 14 000–27 000 tkr per år. Avser då främst fordon, specifikt brandbilar.</p> <p>Om likvida medel saknas när betalningar ska genomföras krävs lån för finansiering och driftskostnader blir högre.</p>	Förbundsövergripande	Kontinuerlig kontroll av investeringskostnader och likviditet. Förmodligen kommer investeringar att medföra ett behov av nytecknande av lån och ökad kontroll avseende driftkostnader.
Medlemsavgift	<p>Årlig medlemsavgift från medlemskommunerna utgör cirka 80–85 procent av huvudentäkt och påverkar ramarna i budget.</p> <p>Uppräkning som inte följer behov ger effekter på förmågan att bedriva uppdrag samt kostnader för drift och utveckling.</p>	Förbundsövergripande	<p>Realistisk budget och taxesättning. Begränsning i inköp till endast nödvändiga varor och tjänster.</p> <p>Löpande uppföljning i dialog med direktion och medlemskommuner.</p>
Förvaltning och utveckling	Intäkterna räcker enbart till förvaltning, omfördelning av eget kapital har krävts. Det finns inget utrymme för utveckling.	Förbundsövergripande	<p>Prioritering av nödvändiga utvecklingsområden.</p> <p>Löpande uppföljning i dialog med direktion och medlemskommuner.</p>

Till förbundsmedlemmarnas respektive fullmäktige

Revisionsberättelse för år 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (organisationsnummer 222000-0950) av dess direktion. Granskningen har utförts av sakkunniga biträden till revisorerna.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att direktionen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, i enlighet med det sakkunniga bitrådets yttrande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte är helt förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen uppställt. Flera mål uppnås inte. Vi bedömer att direktionen bör utveckla sitt arbete med målstyrning och uppföljning, eftersom det är otydligt hur merparten av målen mäts och följs upp.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi återoppar bifogade rapporter.

Datum enligt digital underskrift

Magnus Cassel

Leif Dahl

Anders Karlzon

Eva Larsson

Bilagor:

Det sakkunniga bitrådets yttrande och granskning av årsredovisning

Granskning av god ekonomisk hushållning och balanskrav i årsredovisning

Grundläggande granskning 2023

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

EVA LARSSON

Undertecknare

Serienummer: 19520309xxxx

IP: 81.235.xxx.xxx

2024-02-29 14:42:39 UTC

MAGNUS CASSEL

Undertecknare

Serienummer: 19560423xxxx

IP: 78.70.xxx.xxx

2024-03-01 12:04:44 UTC

Leif Carl Lennart Dahl

Undertecknare

Serienummer: 19520316xxxx

IP: 78.71.xxx.xxx

2024-03-01 13:33:56 UTC

Hans Anders Karlzon

Undertecknare

Serienummer: 19460224xxxx

IP: 178.31.xxx.xxx

2024-03-02 11:07:05 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

Revisionsrapport 2023

Genomförd på uppdrag av revisorerna

Februari 2024

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Grundläggande granskning 2023

Penneo dokumentnyckel: WKKOF-EH6FF-ITM1V-EGQCY-1CLWD-FFN03

The EY logo consists of the letters 'EY' in a bold, sans-serif font. The 'E' and 'Y' are connected at the top.

Building a better
working world

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	2
3. Granskningens utgångspunkter	3
4. Granskningsresultat	4
5. Samlad bedömning	7

Bilaga 1: Revisionskriterier

Bilaga 2: Källförteckning

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund genomfört en grundläggande granskning avseende 2023 års verksamhet. Syftet med granskningen har varit att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisions sed.

Vår samlade bedömning är att förbundsdirektionen delvis säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med fastställda mål och riktlinjer. Vi bedömer att det finns utvecklingsområden kopplade till förbundets mål- och uppföljningsarbete. Förbundet har, enligt vår mening, en otydlig styrkedja mellan handlingsplan och verksamhetsmål samt ett stort antal mål som saknar tydliga indikatorer och riktvärden. Det försvårar möjligheten till en strukturerad uppföljning.

Vi bedömer att förbundet behöver stärka planeringen och förberedelserna inför en sammanslagning med Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän.

Vi bedömer att förbundsdirektionen i huvudsak har säkerställt att arbetet med intern kontroll sker i enlighet med riktlinjer.

Utifrån granskningens slutsatser rekommenderar vi förbundsdirektionen att:

- ▶ Stärka målstyrningsarbetet, exempelvis genom att:
 - Fokusera målarbetet på de mål som anses mest prioriterade.
 - Säkerställa att det finns tydliga målnivåer, riktvärden, indikatorer eller motsvarande, i syfte att tydliggöra vad målsättningen är.
 - Säkerställa en strukturerad uppföljning av målen, i syfte att kunna vidta adekvata åtgärder vid avvikelser.

- ▶ Säkerställa att riskbedömning, planering och förberedelser inför sammanslagning mellan NÄRF och RMB sker.

Göteborg den 28 februari 2024

Moa Wahlén
Verksamhetsrevisor
Ernst & Young AB

Rebecka Rask
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Ernst & Young AB

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Revisorernas uppgift är att ge fullmäktige i respektive medlemskommun underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom räddningstjänstförbundets verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsssed. Förbundsdirektionens ansvar för verksamheten regleras bland annat i kommunallagen. Där framgår att direktionen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som gäller för verksamheten, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Revisorerna har beslutat att avseende år 2023 genomföra en grundläggande granskning av målstyrning, uppföljning och intern kontroll i förbundet. Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionsssed.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionsssed. Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har direktionen säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med förbundets mål och riktlinjer?
- ▶ Har direktionen säkerställt en tillräcklig intern kontroll? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunallagen samt förbundets styrmodell.
- ▶ Har direktionen säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunallagen samt förbundets styrmodell.

2.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas från lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 1§ och 6§
- ▶ Förbundsordning
- ▶ Handlingsprogram 2022 – tillsvidare enligt lag (2003:778) om skydd om olyckor
- ▶ Internbudget 2023 med ekonomisk plan 2024–2025
- ▶ Policy för finansiell verksamhet
- ▶ Reglemente för internkontroll
- ▶ Övriga mål och riktlinjer för verksamheten

Revisionskriterier inklusive förbundets styrmodell beskrivs i bilaga 1. Granskningens källförteckning återfinns i bilaga 2.

3. Granskningens utgångspunkter

Avsnittet beskriver granskningens utgångspunkter utifrån de krav som finns på förbundsdirektionen i förbundets styrmodell och anvisningar.

Följande ramverk av revisionskriterier bygger på Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund styrmodell och anvisningar i form av *Förbundsordning, Handlingsprogram 2022, Policy för finansiell verksamhet, Internbudget för 2023 med en ekonomisk plan för 2024–2025* samt *Reglemente för intern kontroll*. Ramverket beskriver hur direktionen ska arbeta med styrning, uppföljning och intern kontroll. Ramverket är utgångspunkten för de avvikelser som redogörs för i efterföljande kapitel. Granskningen görs avvikelsebaserat. Det innebär att vi endast redogör för de fall där direktionen inte följer kontrollpunkterna i ramverket.

Utifrån styrmodell och anvisningar är vår tolkning att direktionen ska ha genomfört följande för att ha säkerställt dels att verksamhet och ekonomi styrs och följs upp utifrån de mål och riktlinjer som direktionsfullmäktige bestämt, dels ett tillräckligt internkontrollarbete:

- ▶ **Verksamheten bedrivs i enlighet med förbundets mål och riktlinjer**
 - A1. Förbundsdirektionen har fastställt en årlig budget inklusive ekonomisk plan för de närmsta tre räkenskapsåren senast den 1 oktober. (Enligt förbundsordningen)
 - A2. Förbundsdirektionen har upprättat en policy för finansiell verksamhet. Bestämmelser för den finansiella verksamheten har prövats hos direktionen minst en gång under året. (Enligt förbundsordningen och policy för finansiell verksamhet)
 - A3. Förbundet har säkerställt att ett aktuellt handlingsprogram finns. (Enligt förbundsordningen)
 - A4. Förbundet har upprättat verksamhetsmål som grundar sig i förbundets handlingsprogram. Målen ska vara möjliga att följa upp på ett strukturerat sätt. (Enligt Mål och riktlinjer kopplade till god ekonomisk hushållning)
 - A5. Förbundet har säkerställt en ändamålsenlig styrning avseende den planerade sammanslagningen med Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän (Enligt kommunallagens krav på att verksamheten bedrivs tillfredställande och enligt inriktningsbeslut i medlemskommunernas fullmäktige).

- ▶ **Arbete med intern kontroll i enlighet med anvisningar**
 - B1. Förbundsdirektionen har fastställt en internkontrollplan senast under november månad innevarande verksamhetsår. I planen ska uppgifter anges kring kontrollansvarig, identifierat riskområde, bedömd risknivå samt metod och frekvens för internkontrollens genomförande. (Enligt reglemente för internkontroll).
 - B2. Internkontrollplanen har följts upp och rapporterats till förbundsdirektionen genom en delårsrapport senast i juni och en helårsrapport senast i december. (Enligt reglemente för internkontroll).

- ▶ **Uppföljning och rapportering av verksamhet och ekonomi i enlighet med styrmodell**
 - C1. Förbundet har följt upp verksamhet och ekonomi i delårsrapporter per april och augusti samt årsredovisning. (Enligt policy för finansiell verksamhet och Mål och riktlinjer kopplade till god ekonomisk hushållning)
 - C2. Förbundet har följt upp avvikelser i verksamhet och/eller ekonomi samt vidtagit åtgärder för budget i balans. (Enligt Kommunallagen)
 - C3. Förbundet har följt upp mål i handlingsprogram genom uppföljning av verksamhetsmål och internkontrollplan. (Enligt handlingsprogram).

4. Granskningsresultat

I kapitlet beskrivs avvikelser som påträffats i granskningen avseende förbundsdirektionens arbete utifrån mål och riktlinjer, arbete med intern kontroll samt uppföljning och rapportering. Kapitlet avslutas med våra bedömningar utifrån granskningens revisionskriterier.

Teckenförklaring:

- = Ingen avvikelse har noterats
- = Mindre avvikelse har noterats
- = Brister har noterats i granskningen

4.1. Styrning

- A1. Förbundsdirektionen har fastställt en årlig budget inklusive ekonomisk plan för de närmsta tre räkenskapsåren senast den 1 oktober.

Vi noterar att budget inklusive ekonomisk plan för de närmsta tre räkenskapsåren fastställdes den 10 november 2022. Enligt förbundsordningen ska budgeten fastställas senast den 1 oktober. Fördröjningen i beslut berodde enligt förbundet bland annat på sjukfrånvaro på ekonomiavdelningen, anpassningsarbete till följd av ändrad lagstiftning, åtgärder avseende arbetsmiljö mot bakgrund av Arbetsmiljöverkets tillsyn samt förberedelser för utökad samverkan med RMB.

- A2. Förbundsdirektionen har upprättat en policy för finansiell verksamhet. Bestämmelser för den finansiella verksamheten har prövats hos direktionen minst en gång under året.

Förbundet har upprättat en policy för finansiell verksamhet, men direktionen har inte prövat bestämmelserna för den finansiella verksamheten under året. Enligt förbundets policy för finansiell verksamhet ska bestämmelserna för den finansiella verksamheten prövas i direktionen minst en gång per år.

- A3. Förbundet har säkerställt att ett aktuellt handlingsprogram finns.

Inga avvikelser har noterats.

- A4. Förbundet har upprättat verksamhetsmål som grundar sig i förbundets handlingsprogram. Målen ska vara möjliga att följa upp på ett strukturerat sätt.

Förbundet har upprättat 24 verksamhetsmål. Vi noterar att målen saknar tydliga indikatorer eller riktvärden för bedömning av när målet är uppfyllt. Enligt dokumentet *Mål och riktlinjer kopplade till god ekonomisk hushållning* ska målen vara utformade så att det är möjligt att följa upp dem på ett strukturerat sätt. Avsaknaden av tydliga indikatorer och riktvärden, i kombination med det stora antalet mål, försvårar möjligheten till en strukturerad uppföljning. Utvecklingsarbete pågår för att förtydliga styrkedjan.

- ⚠️ *A5. Förbundet har säkerställt en ändamålsenlig styrning avseende den planerade sammanslagningen med Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän.*

Medlemskommunerna i NÄRF har fattat ett inriktningsbeslut om att verka för en förbundssammanslagning mellan NÄRF och Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän (RMB) med start 1 januari 2025. Av intervju med förbundsledningen och direktionens presidium framgår det att det är en betydande utmaning att lösa politiska och juridiska frågor som rör sammanslagningen. Ett beslut om en sammanslagning kommer inte hinna fattas i år utan möjligen under kvartal ett eller två nästkommande år. NÄRF och RMB delar för tillfället förbundschef, vilket av presidiet ses som positivt för att fördjupa samarbetet mellan förbunden.

Granskningen visar att utredningar och riskanalyser genomfördes under 2020 och 2021. Under år 2023 har en konsult upphandlats för att ta fram ett förslag till förbundsordning. Förslag för förbundsordning redovisades vid direktionssammanträde i december. Vid sammanträdet beslutades att presidiet, tillsammans med RMB:s presidium, ska ta fram underlag till medlemskommunerna inför deras beslut om en förbundssammanslagning. Tjänstepersoner har fått i uppdrag att se över tre olika scenarier för sammanslagning och ta fram underlag för respektive scenario. Under året har förbunden även intensifierat arbetet med att se över frågor där samordning kan påbörjas. Det gäller framförallt gemensamma system såsom tidredovisning samt IT- och affärsystem.

Vi kan konstatera att det arbete som pågår inför sammanslagningen endast i begränsad utsträckning dokumenterats. Det är därför svårt att följa vilka steg som tagits. Vi kan också konstatera att direktionen inte beslutat om en tydlig och dokumenterad process eller prioriteringsordning för de steg som behöver tas innan sammanslagningen kan ske.

4.2. Intern kontroll

- ▲ *B1. Förbundsdirektionen har fastställt en internkontrollplan senast under november månad innevarande verksamhetsår. I planen ska uppgifter anges kring kontrollansvarig, identifierat riskområde, bedömd risknivå samt metod och frekvens för internkontrollens genomförande.*

Inga avvikelser har noterats.

- ⚠️ *B2. Internkontrollplanen har följts upp och rapporterats till förbundsdirektionen genom en delårsrapport senast i juni och en helårsrapport senast i december.*

Helårsrapport för internkontroll rapporterades inte vid direktionens sammanträde i december i enlighet med reglemente för internkontroll. Förbundet fick emellertid beviljat anstånd och har rapporterat uppföljning av internkontroll vid direktionens sammanträde den 22 februari 2024.

4.3. Uppföljning

- ⚠️ *C1. Förbundet har följt upp verksamhet och ekonomi i delårsrapporter per april och*

augusti samt årsredovisning.

Verksamhet och ekonomi har följts upp, men vi noterar att uppföljningen avseende verksamhetsmålen är otydlig. Det framgår inte hur måluppfyllelsen för de 16 verksamhetsmålen har bedömts. Målen saknar indikatorer eller riktvärden som tydliggör grunden för bedömningen.

För 13 av de 23 verksamhetsmålen har måluppfyllelse därtill inte bedömts separat i delårsrapporten per augusti. Måluppfyllelsen har i stället bedömts i par av två eller tre mål. Den sammanslagna bedömningen skapar en otydlighet kring måluppfyllelsen.

- ▲ *C2. Förbundet har följt upp avvikelser i verksamhet och/eller ekonomi samt vidtagit åtgärder för budget i balans.*

Inga avvikelser har noterats.

- ▲ *C3. Förbundet har följt upp mål i förbundets handlingsprogram genom uppföljning av verksamhetsmål och internkontrollplan.*

Det är otydligt om eller hur förbundet bedömer att målen i handlingsplanen är uppfyllda. Målen i handlingsplanen ska enligt riktlinjerna i handlingsplanen följas upp genom verksamhetsmålen samt uppföljning av internkontrollplanen. Styrkedjan från handlingsprogram till verksamhetsplan är otydlig, vilket försvårar uppföljningen av handlingsplanen.

5. Samlad bedömning

I kapitlet redovisas en sammanställd bedömning utifrån granskningens revisionskriterier följt av svar på granskningens revisionsfrågor.

5.1. Sammanställning utifrån revisionskriterierna

Nedanstående tabell sammanställer våra bedömningar för förbundsdirektionen utifrån granskningens ramverk av revisionskriterier.

Tabell 1. Sammanställd bedömning utifrån revisionskriterier.

	Styrning					Intern kontroll		Uppföljning		
	A1	A2	A3	A4	A5	B1	B2	C1	C2	C3
Förbunds- direktionen				R	R			R		R
	■ Kriteriet uppfyllt ■ Avvikelse ■ Väsentlig avvikelse R Rekommendation riktas									

Beskrivning av kriterier

A. Verksamheten bedrivs i enlighet med förbundets mål och riktlinjer

A1. Förbundsdirektionen har fastställt en årlig budget inklusive ekonomisk plan för de närmsta tre räkenskapsåren senast den 1 oktober.

A2. Förbundsdirektionen har upprättat en policy för finansiell verksamhet. Bestämmelser för den finansiella verksamheten ska prövas hos direktionen minst en gång under året.

A3. Förbundet har säkerställt att ett aktuellt handlingsprogram finns i enlighet med förbundsordningen.

A4. Förbundet har upprättat verksamhetsmål som grundar sig i förbundets handlingsprogram. Målen ska vara möjliga att följa upp på ett strukturerat sätt.

A5. Förbundet har säkerställt en ändamålsenlig styrning avseende den planerade sammanslagningen med Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän.

B. Arbete med intern kontroll i enlighet med anvisningar

B1. Förbundsdirektionen har fastställt en internkontrollplan senast under november månad innevarande verksamhetsår. I planen ska uppgifter anges kring kontrollansvarig, identifierat riskområde, bedömd risknivå samt metod och frekvens för internkontrollens genomförande.

B2. Internkontrollplanen har följts upp och rapporterats till förbundsdirektionen genom en delårsrapport senast i juni och en helårsrapport senast i december.

C. Uppföljning och rapportering av verksamhet och ekonomi i enlighet med styrmodell

C1. Förbundet har följt upp verksamhet och ekonomi i delårsrapporter per april och augusti samt årsredovisning.

C2. Förbundet har följt upp avvikelser i verksamhet och/eller ekonomi samt vidtagit åtgärder för budget i balans.

C3. Förbundet har följt upp mål i förbundets handlingsprogram genom uppföljning av verksamhetsmål och internkontrollplan.

5.2. Vår bedömning

Styrning, mål och riktlinjer

Vi bedömer att det finns brister avseende förbundets styrning och målarbete.

Styrkedjan från handlingsplan till verksamhetsmål är otydlig. För flertalet verksamhetsmål saknas tydliga indikatorer och riktvärden. Detta försvårar möjligheten till en ändamålsenlig styrning och uppföljning. När det inte är tydligt om ett mål har uppnåtts finns risk att adekvata åtgärder inte kan vidtas i de fall verksamheten inte bedrivs tillfredställande.

Vi konstaterar också att direktionen inte prövat bestämmelserna för den finansiella verksamheten i enlighet med förbundets finansiella riktlinjer. Också det ser vi som en brist i styrningen.

Vi bedömer att planeringen och förberedelserna inför en sammanslagning med Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän kan och bör stärkas och förtydligas. Även om aktiviteter pågår är det svårt att följa hur direktionen arbetar för att säkerställa en tydlig planering och prioritering kring de steg som behöver tas för att möjliggöra en sammanslagning. Även om politiska och juridiska frågor delvis gått i stå menar vi att förbunden gemensamt bör ta fram en dokumenterad process eller prioriteringsordning för sammanslagningen.

Internkontroll

Vi bedömer att direktionen i huvudsak har säkerställt ett arbete med intern kontroll i enlighet med anvisningar. Uppföljning och rapportering av internkontrollplanen har inte följt angiven tidsplan, men förbundet begärde och beviljades anstånd i frågan. Vi bedömer i övrigt att förbundets regler och riktlinjer för arbetet med intern kontroll har efterlevts under år 2023.

Uppföljning

Vi bedömer att direktionen delvis har säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering. Det finns en otydlighet i uppföljningen av verksamhetsmål samt målen i handlingsplanen som är en konsekvens av tidigare nämnda brister i målstyrningen.

Utifrån granskningens slutsatser rekommenderar vi förbundsdirektionen att:

- ▶ Stärka målstyrningsarbetet, exempelvis genom att:
 - Fokusera målarbetet på de mål som anses mest prioriterade.
 - Säkerställa att det finns tydliga målnivåer, riktvärden, indikatorer eller motsvarande, i syfte att tydliggöra vad målsättningen är.
 - Säkerställa en strukturerad uppföljning av målen, i syfte att kunna vidta adekvata åtgärder vid avvikelser.

- ▶ Säkerställa att en process och prioriteringsordning inför sammanslagning mellan NÄRF och RMB finns och dokumenteras.

Bilaga 1. Revisionskriterier

Förbundsdirektionen är förbundets styrelse och beslutande församling. Kommunallagen anger att förbundsdirektionen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Därtill ska förbundsdirektionen se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Nedan redogörs de revisionskriterier som utgör grunden för granskningen.

Kommunallagen (2017:725)

Kommunallagens 9 kap. 2 § anger att lagens bestämmelser ska tillämpas för kommunalförbund.

Kommunallagens 6 kap. 6 § anger att styrelse och nämnder ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer samt bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Styrelse och nämnder ska även se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Förbundsordning

Antagen av kommunfullmäktige i Färgelanda 2021-02-17

Antagen av kommunfullmäktige i Mellerud 2021-01-27

Antagen av kommunfullmäktige i Trollhättan 2021-02-01

Antagen av kommunfullmäktige i Vänersborg 2021-02-17

Kommunerna Färgelanda, Mellerud, Trollhättan och Vänersborg ingår i ett kommunalförbund för frågor som rör räddningstjänst. Ändamålet med kommunalförbundet är att möjliggöra ökad effektivitet, säkerhet och slagkraft genom samordning av resurser under en gemensam ledning.

Räddningstjänstförbundet ansvarar för:

- ▶ Den räddningstjänst och förebyggande verksamhet under freds- och krigstid som enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) åvilar medlemskommun. Undantag för:
 - Att verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder (3 kap. § 1 LSO).
 - Att ansvara för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll (3 kap. § 4–6 LSO)
- ▶ Att utföra tillsyn enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Räddningstjänstförbundet biträder kommunerna i följande verksamhetsområden:

- ▶ Med konsultation vid utarbetandet av och risk- och sårbarhetsanalys.
- ▶ Medlemskommuner i deras ansvar vad gäller lagen om civilt försvar.
- ▶ Medlemskommuner i deras ansvar vad gäller lagen om extraordinära händelser.

Upprättande av handlingsprogram

Förbundet ska se till att det finns ett aktuellt handlingsprogram för räddningsinsatser under fred och höjd beredskap. Ett aktuellt handlingsprogram ska även finnas som redovisar målsättningen för de förebyggande åtgärder som åvilar förbundet i respektive medlemskommun, samt de risker för olyckor som finns i kommunen och som kan föranleda räddningsinsats.

Upprättande av ekonomisk handlingsplan

Direktionen ska årligen fastställa en ekonomisk handlingsplan för de närmsta tre åren. Det första året i handlingsplanen ska detaljplaneras och budgeteras. Den ekonomiska

handlingsplanen ska vara medlemskommunerna tillhanda senast den 1 oktober året innan räkenskapsåret. Förbundsdirektionen ska även upprätta en finanspolicy som ska antas av medlemskommunerna.

Handlingsprogram 2022 - tillsvidare (2022-12-20)

Enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) ska handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet upprättas och redovisa målsättningen för mandatperioden. Handlingsprogrammet är förbundets övergripande styrdokument. Handlingsprogrammet är det styrdokument som redogör för verksamhetens inriktning och genomförande för de kommande fyra åren. Uppföljning av handlingsprogram sker genom att verksamheten följs upp enligt fastställda rutiner och fastställd tidsplan.

Förbundets styrdokument för verksamhetsmål respektive internkontroll grundar sig bland annat på målen i förbundets handlingsprogram. Uppföljning och rapportering sker genom tertialrapport (januari-april), delårsrapport (januari-augusti), internkontrollrapport samt årsredovisning.

Policy för finansiell verksamhet (2021-12-06)

Policy för finansiell verksamhet fastställer den finansiella verksamhetens mål, ramar, riktlinjer samt krav på rapportering och uppföljning.

Direktionen ska utarbeta riktlinjer för den finansiella verksamheten som säkerställer en god intern kontroll och efterlevnad av reglerna i finanspolicy. Bestämmelser för den finansiella verksamheten ska prövas hos direktionen minst en gång per kalenderår, samt revideras vid behov.

Direktionen ska årligen fastställa verksamhetsmässiga mål för en god ekonomisk hushållning.

Uppföljning och rapportering av den finansiella verksamheten ska ske vid tertialrapport (jan-apr), delårsrapport (jan-aug), riskanalys, internkontroll och årsredovisning.

Enligt beslut vid ägarsamråd, daterat 2021-10-19, ska resultatet avseende sotningsverksamheten inkluderas i förbundets resultat. I balansräkningen ska det i not framgå hur stor andel av resultatet som härrör till sotningsverksamheten.

Internbudget 2023 Med ekonomisk plan 2024–2025 (2022-11-10)

Förbundets internbudget med tillhörande plan styr förbundets verksamhet och ekonomi. Budgeten är i första hand ett verktyg för budgetansvariga och ska visa på de ekonomiska ramar som förbundet tilldelats av medlemskommunerna.

Målstyrning

Enligt kommunallagen 11 kap 6 § ska budgetdokumentet innehålla en plan där verksamhetens mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning framgår. Förbundets mål för verksamhetsår 2023 redovisas i *bilaga 1 – Mål och riktlinjer kopplade till god ekonomisk hushållning*.

För beslutade verksamhetsmål inom förbundet ska dels de nationella målen enligt LSO, dels de specificerade förmågor som beskrivs i förbundets handlingsprogram ligga till grund.

Förbundsledningen ska arbeta fram förslag till verksamhetsmål som sedan fastställs av direktionen ihop med budget för kommande verksamhetsår.

- ▶ Målen ska vara möjliga att följa upp på ett strukturerat sätt.
- ▶ Målen kan komma att revideras på grund av politiska beslut, eller i de fall ekonomiska eller verksamhetsmässiga krav uppstår som medför behov av förändring.

Förbundsledningen ansvarar för att skapa en bred förståelse för beslutade verksamhetsmål samt uppföljning av dessa. Uppföljning och rapportering av verksamhetsmål sker via tertialrapport (januari-april), delårsrapport (januari-augusti), riskanalyser, internkontroll och årsredovisning. Vid uppföljning jämförs ekonomiskt och verksamhetsmässigt utfall med vad som planerats.

Reglemente för internkontroll (2021-12-16)

Reglementet för internkontroll anger regler och riktlinjer för kontroll av såväl verksamhet som ekonomi med avsikt att skydda verksamhet och medarbetare från risker och skador. Förbundet ska årligen fastställa en intern kontrollplan som ska överlämnas till direktionen för fastställande senast under november månad innevarande verksamhetsår. Den interna kontrollplanen ska innehålla:

- ▶ Definiering av vilka områden som ska ingå i NÄRF:s årliga internkontrollplan. Det sker med utgångspunkt från genomförda riskanalyser samt revisionsgranskningar där eventuella brister och förbättringsmöjligheter identifieras.
- ▶ I planen ska uppgifter anges kring kontrollansvarig, identifierat riskområde, bedömd risknivå samt metod och frekvens för internkontrollens genomförande.
- ▶ Redovisningen ska innefatta, enligt reglemente och årsplan, angivna riskområden samt redogöra för eventuellt tillkommande kontroller och förbättringsåtgärder under verksamhetsåret.

Förbundsledningen ska lämna rapportering avseende genomförd internkontroll till Direktionen vid minst två tillfällen per år. En delrapport avseende genomförd internkontroll (jan-maj) ska lämnas senast i juni till direktionen. Förbundsledningen ska senast vid årets sista direktionssammanträde lämna en komplett rapport avseende genomförd internkontroll (helår) till Direktionen för beslut.

Bilaga 2: Källförteckning

Dialog

- ▶ Förbundsledningens presidium, räddnings- och förbundschef samt ekonomichef (2023-11-22)

Dokumentation

- ▶ Förbundsordning
- ▶ Handlingsprogram
- ▶ Policy för finansiell verksamhet
- ▶ Internbudget 2023 Med ekonomisk plan 2024–2025
- ▶ Reglemente för intern kontroll
- ▶ Internkontrollplan 2023
- ▶ Sammanträdesprotokoll 2022–2023
- ▶ Delårsrapport per april och augusti 2023

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Grundläggande granskning 2023

Building a better
working world

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	2
3. Granskningens utgångspunkter	3
4. Granskningsresultat	4
5. Samlad bedömning	7

Bilaga 1: Revisionskriterier

Bilaga 2: Källförteckning

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund genomfört en grundläggande granskning avseende 2023 års verksamhet. Syftet med granskningen har varit att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisions sed.

Vår samlade bedömning är att förbundsledningen delvis säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med fastställda mål och riktlinjer. Vi bedömer att det finns utvecklingsområden kopplade till förbundets mål- och uppföljningsarbete. Förbundet har, enligt vår mening, en otydlig styrkedja mellan handlingsplan och verksamhetsmål samt ett stort antal mål som saknar tydliga indikatorer och riktvärden. Det försvårar möjligheten till en strukturerad uppföljning.

Vi bedömer att förbundet behöver stärka planeringen och förberedelserna inför en sammanslagning med Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän.

Vi bedömer att förbundsledningen i huvudsak har säkerställt att arbetet med intern kontroll sker i enlighet med riktlinjer.

Utifrån granskningens slutsatser rekommenderar vi förbundsledningen att:

- ▶ Stärka målstyrningsarbetet, exempelvis genom att:
 - Fokusera målarbetet på de mål som anses mest prioriterade.
 - Säkerställa att det finns tydliga målnivåer, riktvärden, indikatorer eller motsvarande, i syfte att tydliggöra vad målsättningen är.
 - Säkerställa en strukturerad uppföljning av målen, i syfte att kunna vidta adekvata åtgärder vid avvikelser.

- ▶ Säkerställa att riskbedömning, planering och förberedelser inför sammanslagning mellan NÄRF och RMB sker.

Göteborg den 28 februari 2024

Moa Wahlén
Verksamhetsrevisor
Ernst & Young AB

Rebecka Rask
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Ernst & Young AB

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Revisorernas uppgift är att ge fullmäktige i respektive medlemskommun underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom räddningstjänstförbundets verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionssted. Förbundsdirektionens ansvar för verksamheten regleras bland annat i kommunallagen. Där framgår att direktionen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som gäller för verksamheten, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Revisorerna har beslutat att avseende år 2023 genomföra en grundläggande granskning av målstyrning, uppföljning och intern kontroll i förbundet. Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionssted.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionssted. Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har direktionen säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med förbundets mål och riktlinjer?
- ▶ Har direktionen säkerställt en tillräcklig intern kontroll? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunallagen samt förbundets styrmodell.
- ▶ Har direktionen säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunallagen samt förbundets styrmodell.

2.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas från lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 1§ och 6§
- ▶ Förbundsordning
- ▶ Handlingsprogram 2022 – tillsvidare enligt lag (2003:778) om skydd om olyckor
- ▶ Internbudget 2023 med ekonomisk plan 2024–2025
- ▶ Policy för finansiell verksamhet
- ▶ Reglemente för internkontroll
- ▶ Övriga mål och riktlinjer för verksamheten

Revisionskriterier inklusive förbundets styrmodell beskrivs i bilaga 1. Granskningens källförteckning återfinns i bilaga 2.

3. Granskningens utgångspunkter

Avsnittet beskriver granskningens utgångspunkter utifrån de krav som finns på förbundsdirektionen i förbundets styrmodell och anvisningar.

Följande ramverk av revisionskriterier bygger på Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund styrmodell och anvisningar i form av *Förbundsordning, Handlingsprogram 2022, Policy för finansiell verksamhet, Internbudget för 2023 med en ekonomisk plan för 2024–2025* samt *Reglemente för intern kontroll*. Ramverket beskriver hur direktionen ska arbeta med styrning, uppföljning och intern kontroll. Ramverket är utgångspunkten för de avvikelser som redogörs för i efterföljande kapitel. Granskningen görs avvikelsebaserat. Det innebär att vi endast redogör för de fall där direktionen inte följer kontrollpunkterna i ramverket.

Utifrån styrmodell och anvisningar är vår tolkning att direktionen ska ha genomfört följande för att ha säkerställt dels att verksamhet och ekonomi styrs och följs upp utifrån de mål och riktlinjer som direktionsfullmäktige bestämt, dels ett tillräckligt internkontrollarbete:

- ▶ **Verksamheten bedrivs i enlighet med förbundets mål och riktlinjer**
 - A1. Förbundsdirektionen har fastställt en årlig budget inklusive ekonomisk plan för de närmsta tre räkenskapsåren senast den 1 oktober. (Enligt förbundsordningen)
 - A2. Förbundsdirektionen har upprättat en policy för finansiell verksamhet. Bestämmelser för den finansiella verksamheten har prövats hos direktionen minst en gång under året. (Enligt förbundsordningen och policy för finansiell verksamhet)
 - A3. Förbundet har säkerställt att ett aktuellt handlingsprogram finns. (Enligt förbundsordningen)
 - A4. Förbundet har upprättat verksamhetsmål som grundar sig i förbundets handlingsprogram. Målen ska vara möjliga att följa upp på ett strukturerat sätt. (Enligt Mål och riktlinjer kopplade till god ekonomisk hushållning)
 - A5. Förbundet har säkerställt en ändamålsenlig styrning avseende den planerade sammanslagningen med Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän (Enligt kommunallagens krav på att verksamheten bedrivs tillfredställande och enligt inriktningsbeslut i medlemskommunernas fullmäktige).

- ▶ **Arbete med intern kontroll i enlighet med anvisningar**
 - B1. Förbundsdirektionen har fastställt en internkontrollplan senast under november månad innevarande verksamhetsår. I planen ska uppgifter anges kring kontrollansvarig, identifierat riskområde, bedömd risknivå samt metod och frekvens för internkontrollens genomförande. (Enligt reglemente för internkontroll).
 - B2. Internkontrollplanen har följts upp och rapporterats till förbundsdirektionen genom en delårsrapport senast i juni och en helårsrapport senast i december. (Enligt reglemente för internkontroll).

- ▶ **Uppföljning och rapportering av verksamhet och ekonomi i enlighet med styrmodell**
 - C1. Förbundet har följt upp verksamhet och ekonomi i delårsrapporter per april och augusti samt årsredovisning. (Enligt policy för finansiell verksamhet och Mål och riktlinjer kopplade till god ekonomisk hushållning)
 - C2. Förbundet har följt upp avvikelser i verksamhet och/eller ekonomi samt vidtagit åtgärder för budget i balans. (Enligt Kommunallagen)
 - C3. Förbundet har följt upp mål i handlingsprogram genom uppföljning av verksamhetsmål och internkontrollplan. (Enligt handlingsprogram).

4. Granskningsresultat

I kapitlet beskrivs avvikelser som påträffats i granskningen avseende förbundsdirektionens arbete utifrån mål och riktlinjer, arbete med intern kontroll samt uppföljning och rapportering. Kapitlet avslutas med våra bedömningar utifrån granskningens revisionskriterier.

Teckenförklaring:

- = Ingen avvikelse har noterats
- = Mindre avvikelse har noterats
- = Brister har noterats i granskningen

4.1. Styrning

- A1. Förbundsdirektionen har fastställt en årlig budget inklusive ekonomisk plan för de närmsta tre räkenskapsåren senast den 1 oktober.

Vi noterar att budget inklusive ekonomisk plan för de närmsta tre räkenskapsåren fastställdes den 10 november 2022. Enligt förbundsordningen ska budgeten fastställas senast den 1 oktober. Fördröjningen i beslut berodde enligt förbundet bland annat på sjukfrånvaro på ekonomiavdelningen, anpassningsarbete till följd av ändrad lagstiftning, åtgärder avseende arbetsmiljö mot bakgrund av Arbetsmiljöverkets tillsyn samt förberedelser för utökad samverkan med RMB.

- A2. Förbundsdirektionen har upprättat en policy för finansiell verksamhet. Bestämmelser för den finansiella verksamheten har prövats hos direktionen minst en gång under året.

Förbundet har upprättat en policy för finansiell verksamhet, men direktionen har inte prövat bestämmelserna för den finansiella verksamheten under året. Enligt förbundets policy för finansiell verksamhet ska bestämmelserna för den finansiella verksamheten prövas i direktionen minst en gång per år.

- A3. Förbundet har säkerställt att ett aktuellt handlingsprogram finns.

Inga avvikelser har noterats.

- A4. Förbundet har upprättat verksamhetsmål som grundar sig i förbundets handlingsprogram. Målen ska vara möjliga att följa upp på ett strukturerat sätt.

Förbundet har upprättat 24 verksamhetsmål. Vi noterar att målen saknar tydliga indikatorer eller riktvärden för bedömning av när målet är uppfyllt. Enligt dokumentet *Mål och riktlinjer kopplade till god ekonomisk hushållning* ska målen vara utformade så att det är möjligt att följa upp dem på ett strukturerat sätt. Avsaknaden av tydliga indikatorer och riktvärden, i kombination med det stora antalet mål, försvårar möjligheten till en strukturerad uppföljning. Utvecklingsarbete pågår för att förtydliga styrkedjan.

- ⚠️ *A5. Förbundet har säkerställt en ändamålsenlig styrning avseende den planerade sammanslagningen med Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän.*

Medlemskommunerna i NÄRF har fattat ett inriktningsbeslut om att verka för en förbundssammanslagning mellan NÄRF och Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän (RMB) med start 1 januari 2025. Av intervju med förbundsledningen och direktionens presidium framgår det att det är en betydande utmaning att lösa politiska och juridiska frågor som rör sammanslagningen. Ett beslut om en sammanslagning kommer inte hinna fattas i år utan möjligen under kvartal ett eller två nästkommande år. NÄRF och RMB delar för tillfället förbundschef, vilket av presidiet ses som positivt för att fördjupa samarbetet mellan förbunden.

Granskningen visar att utredningar och riskanalyser genomfördes under 2020 och 2021. Under år 2023 har en konsult upphandlats för att ta fram ett förslag till förbundsordning. Förslag för förbundsordning redovisades vid direktionssammanträde i december. Vid sammanträdet beslutades att presidiet, tillsammans med RMB:s presidium, ska ta fram underlag till medlemskommunerna inför deras beslut om en förbundssammanslagning. Tjänstepersoner har fått i uppdrag att se över tre olika scenarier för sammanslagning och ta fram underlag för respektive scenario. Under året har förbunden även intensifierat arbetet med att se över frågor där samordning kan påbörjas. Det gäller framförallt gemensamma system såsom tidredovisning samt IT- och affärsystem.

Vi kan konstatera att det arbete som pågår inför sammanslagningen endast i begränsad utsträckning dokumenterats. Det är därför svårt att följa vilka steg som tagits. Vi kan också konstatera att direktionen inte beslutat om en tydlig och dokumenterad process eller prioriteringsordning för de steg som behöver tas innan sammanslagningen kan ske.

4.2. Intern kontroll

- ▲ *B1. Förbundsdirektionen har fastställt en internkontrollplan senast under november månad innevarande verksamhetsår. I planen ska uppgifter anges kring kontrollansvarig, identifierat riskområde, bedömd risknivå samt metod och frekvens för internkontrollens genomförande.*

Inga avvikelser har noterats.

- ⚠️ *B2. Internkontrollplanen har följts upp och rapporterats till förbundsdirektionen genom en delårsrapport senast i juni och en helårsrapport senast i december.*

Helårsrapport för internkontroll rapporterades inte vid direktionens sammanträde i december i enlighet med reglemente för internkontroll. Förbundet fick emellertid beviljat anstånd och har rapporterat uppföljning av internkontroll vid direktionens sammanträde den 22 februari 2024.

4.3. Uppföljning

- ⚠️ *C1. Förbundet har följt upp verksamhet och ekonomi i delårsrapporter per april och*

augusti samt årsredovisning.

Verksamhet och ekonomi har följts upp, men vi noterar att uppföljningen avseende verksamhetsmålen är otydlig. Det framgår inte hur måluppfyllelsen för de 16 verksamhetsmålen har bedömts. Målen saknar indikatorer eller riktvärden som tydliggör grunden för bedömningen.

För 13 av de 23 verksamhetsmålen har måluppfyllelse därtill inte bedömts separat i delårsrapporten per augusti. Måluppfyllelsen har i stället bedömts i par av två eller tre mål. Den sammanslagna bedömningen skapar en otydlighet kring måluppfyllelsen.

- ▲ *C2. Förbundet har följt upp avvikelser i verksamhet och/eller ekonomi samt vidtagit åtgärder för budget i balans.*

Inga avvikelser har noterats.

- ▲ *C3. Förbundet har följt upp mål i förbundets handlingsprogram genom uppföljning av verksamhetsmål och internkontrollplan.*

Det är otydligt om eller hur förbundet bedömer att målen i handlingsplanen är uppfyllda. Målen i handlingsplanen ska enligt riktlinjerna i handlingsplanen följas upp genom verksamhetsmålen samt uppföljning av internkontrollplanen. Styrkedjan från handlingsprogram till verksamhetsplan är otydlig, vilket försvårar uppföljningen av handlingsplanen.

5. Samlad bedömning

I kapitlet redovisas en sammanställd bedömning utifrån granskningens revisionskriterier följt av svar på granskningens revisionsfrågor.

5.1. Sammanställning utifrån revisionskriterierna

Nedanstående tabell sammanställer våra bedömningar för förbundsdirektionen utifrån granskningens ramverk av revisionskriterier.

Tabell 1. Sammanställd bedömning utifrån revisionskriterier.

	Styrning					Intern kontroll		Uppföljning		
	A1	A2	A3	A4	A5	B1	B2	C1	C2	C3
Förbunds- direktionen				R	R			R		R
	■ Kriteriet uppfyllt ■ Avvikelse ■ Väsentlig avvikelse R Rekommendation riktas									

Beskrivning av kriterier

A. Verksamheten bedrivs i enlighet med förbundets mål och riktlinjer

A1. Förbundsdirektionen har fastställt en årlig budget inklusive ekonomisk plan för de närmsta tre räkenskapsåren senast den 1 oktober.

A2. Förbundsdirektionen har upprättat en policy för finansiell verksamhet. Bestämmelser för den finansiella verksamheten ska prövas hos direktionen minst en gång under året.

A3. Förbundet har säkerställt att ett aktuellt handlingsprogram finns i enlighet med förbundsordningen.

A4. Förbundet har upprättat verksamhetsmål som grundar sig i förbundets handlingsprogram. Målen ska vara möjliga att följa upp på ett strukturerat sätt.

A5. Förbundet har säkerställt en ändamålsenlig styrning avseende den planerade sammanslagningen med Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän.

B. Arbete med intern kontroll i enlighet med anvisningar

B1. Förbundsdirektionen har fastställt en internkontrollplan senast under november månad innevarande verksamhetsår. I planen ska uppgifter anges kring kontrollansvarig, identifierat riskområde, bedömd risknivå samt metod och frekvens för internkontrollens genomförande.

B2. Internkontrollplanen har följts upp och rapporterats till förbundsdirektionen genom en delårsrapport senast i juni och en helårsrapport senast i december.

C. Uppföljning och rapportering av verksamhet och ekonomi i enlighet med styrmodell

C1. Förbundet har följt upp verksamhet och ekonomi i delårsrapporter per april och augusti samt årsredovisning.

C2. Förbundet har följt upp avvikelser i verksamhet och/eller ekonomi samt vidtagit åtgärder för budget i balans.

C3. Förbundet har följt upp mål i förbundets handlingsprogram genom uppföljning av verksamhetsmål och internkontrollplan.

5.2. Vår bedömning

Styrning, mål och riktlinjer

Vi bedömer att det finns brister avseende förbundets styrning och målarbete.

Styrkedjan från handlingsplan till verksamhetsmål är otydlig. För flertalet verksamhetsmål saknas tydliga indikatorer och riktvärden. Detta försvårar möjligheten till en ändamålsenlig styrning och uppföljning. När det inte är tydligt om ett mål har uppnåtts finns risk att adekvata åtgärder inte kan vidtas i de fall verksamheten inte bedrivs tillfredställande.

Vi konstaterar också att direktionen inte prövat bestämmelserna för den finansiella verksamheten i enlighet med förbundets finansiella riktlinjer. Också det ser vi som en brist i styrningen.

Vi bedömer att planeringen och förberedelserna inför en sammanslagning med Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän kan och bör stärkas och förtydligas. Även om aktiviteter pågår är det svårt att följa hur direktionen arbetar för att säkerställa en tydlig planering och prioritering kring de steg som behöver tas för att möjliggöra en sammanslagning. Även om politiska och juridiska frågor delvis gått i stå menar vi att förbunden gemensamt bör ta fram en dokumenterad process eller prioriteringsordning för sammanslagningen.

Internkontroll

Vi bedömer att direktionen i huvudsak har säkerställt ett arbete med intern kontroll i enlighet med anvisningar. Uppföljning och rapportering av internkontrollplanen har inte följt angiven tidsplan, men förbundet begärde och beviljades anstånd i frågan. Vi bedömer i övrigt att förbundets regler och riktlinjer för arbetet med intern kontroll har efterlevts under år 2023.

Uppföljning

Vi bedömer att direktionen delvis har säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering. Det finns en otydlighet i uppföljningen av verksamhetsmål samt målen i handlingsplanen som är en konsekvens av tidigare nämnda brister i målstyrningen.

Utifrån granskningens slutsatser rekommenderar vi förbundsdirektionen att:

- ▶ Stärka målstyrningsarbetet, exempelvis genom att:
 - Fokusera målarbetet på de mål som anses mest prioriterade.
 - Säkerställa att det finns tydliga målnivåer, riktvärden, indikatorer eller motsvarande, i syfte att tydliggöra vad målsättningen är.
 - Säkerställa en strukturerad uppföljning av målen, i syfte att kunna vidta adekvata åtgärder vid avvikelser.

- ▶ Säkerställa att en process och prioriteringsordning inför sammanslagning mellan NÄRF och RMB finns och dokumenteras.

Bilaga 1. Revisionskriterier

Förbundsdirektionen är förbundets styrelse och beslutande församling. Kommunallagen anger att förbundsdirektionen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Därtill ska förbundsdirektionen se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Nedan redogörs de revisionskriterier som utgör grunden för granskningen.

Kommunallagen (2017:725)

Kommunallagens 9 kap. 2 § anger att lagens bestämmelser ska tillämpas för kommunalförbund.

Kommunallagens 6 kap. 6 § anger att styrelse och nämnder ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer samt bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Styrelse och nämnder ska även se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Förbundsordning

Antagen av kommunfullmäktige i Färgelanda 2021-02-17

Antagen av kommunfullmäktige i Mellerud 2021-01-27

Antagen av kommunfullmäktige i Trollhättan 2021-02-01

Antagen av kommunfullmäktige i Vänersborg 2021-02-17

Kommunerna Färgelanda, Mellerud, Trollhättan och Vänersborg ingår i ett kommunalförbund för frågor som rör räddningstjänst. Ändamålet med kommunalförbundet är att möjliggöra ökad effektivitet, säkerhet och slagkraft genom samordning av resurser under en gemensam ledning.

Räddningstjänstförbundet ansvarar för:

- ▶ Den räddningstjänst och förebyggande verksamhet under freds- och krigstid som enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) åvilar medlemskommun. Undantag för:
 - Att verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder (3 kap. § 1 LSO).
 - Att ansvara för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll (3 kap. § 4–6 LSO)
- ▶ Att utföra tillsyn enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Räddningstjänstförbundet biträder kommunerna i följande verksamhetsområden:

- ▶ Med konsultation vid utarbetandet av och risk- och sårbarhetsanalys.
- ▶ Medlemskommuner i deras ansvar vad gäller lagen om civilt försvar.
- ▶ Medlemskommuner i deras ansvar vad gäller lagen om extraordinära händelser.

Upprättande av handlingsprogram

Förbundet ska se till att det finns ett aktuellt handlingsprogram för räddningsinsatser under fred och höjd beredskap. Ett aktuellt handlingsprogram ska även finnas som redovisar målsättningen för de förebyggande åtgärder som åvilar förbundet i respektive medlemskommun, samt de risker för olyckor som finns i kommunen och som kan föranleda räddningsinsats.

Upprättande av ekonomisk handlingsplan

Direktionen ska årligen fastställa en ekonomisk handlingsplan för de närmsta tre åren. Det första året i handlingsplanen ska detaljplaneras och budgeteras. Den ekonomiska

handlingsplanen ska vara medlemskommunerna tillhanda senast den 1 oktober året innan räkenskapsåret. Förbundsdirektionen ska även upprätta en finanspolicy som ska antas av medlemskommunerna.

Handlingsprogram 2022 - tillsvidare (2022-12-20)

Enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) ska handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet upprättas och redovisa målsättningen för mandatperioden. Handlingsprogrammet är förbundets övergripande styrdokument. Handlingsprogrammet är det styrdokument som redogör för verksamhetens inriktning och genomförande för de kommande fyra åren. Uppföljning av handlingsprogram sker genom att verksamheten följs upp enligt fastställda rutiner och fastställd tidsplan.

Förbundets styrdokument för verksamhetsmål respektive internkontroll grundar sig bland annat på målen i förbundets handlingsprogram. Uppföljning och rapportering sker genom tertialrapport (januari-april), delårsrapport (januari-augusti), internkontrollrapport samt årsredovisning.

Policy för finansiell verksamhet (2021-12-06)

Policy för finansiell verksamhet fastställer den finansiella verksamhetens mål, ramar, riktlinjer samt krav på rapportering och uppföljning.

Direktionen ska utarbeta riktlinjer för den finansiella verksamheten som säkerställer en god intern kontroll och efterlevnad av reglerna i finanspolicyen. Bestämmelser för den finansiella verksamheten ska prövas hos direktionen minst en gång per kalenderår, samt revideras vid behov.

Direktionen ska årligen fastställa verksamhetsmässiga mål för en god ekonomisk hushållning.

Uppföljning och rapportering av den finansiella verksamheten ska ske vid tertialrapport (jan-apr), delårsrapport (jan-aug), riskanalys, internkontroll och årsredovisning.

Enligt beslut vid ägarsamråd, daterat 2021-10-19, ska resultatet avseende sotningsverksamheten inkluderas i förbundets resultat. I balansräkningen ska det i not framgå hur stor andel av resultatet som härrör till sotningsverksamheten.

Internbudget 2023 Med ekonomisk plan 2024–2025 (2022-11-10)

Förbundets internbudget med tillhörande plan styr förbundets verksamhet och ekonomi. Budgeten är i första hand ett verktyg för budgetansvariga och ska visa på de ekonomiska ramar som förbundet tilldelats av medlemskommunerna.

Målstyrning

Enligt kommunallagen 11 kap 6 § ska budgetdokumentet innehålla en plan där verksamhetens mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning framgår. Förbundets mål för verksamhetsår 2023 redovisas i *bilaga 1 – Mål och riktlinjer kopplade till god ekonomisk hushållning*.

För beslutade verksamhetsmål inom förbundet ska dels de nationella målen enligt LSO, dels de specificerade förmågor som beskrivs i förbundets handlingsprogram ligga till grund.

Förbundsledningen ska arbeta fram förslag till verksamhetsmål som sedan fastställs av direktionen ihop med budget för kommande verksamhetsår.

- ▶ Målen ska vara möjliga att följa upp på ett strukturerat sätt.
- ▶ Målen kan komma att revideras på grund av politiska beslut, eller i de fall ekonomiska eller verksamhetsmässiga krav uppstår som medför behov av förändring.

Förbundsledningen ansvarar för att skapa en bred förståelse för beslutade verksamhetsmål samt uppföljning av dessa. Uppföljning och rapportering av verksamhetsmål sker via tertialrapport (januari-april), delårsrapport (januari-augusti), riskanalyser, internkontroll och årsredovisning. Vid uppföljning jämförs ekonomiskt och verksamhetsmässigt utfall med vad som planerats.

Reglemente för internkontroll (2021-12-16)

Reglementet för internkontroll anger regler och riktlinjer för kontroll av såväl verksamhet som ekonomi med avsikt att skydda verksamhet och medarbetare från risker och skador. Förbundet ska årligen fastställa en intern kontrollplan som ska överlämnas till direktionen för fastställande senast under november månad innevarande verksamhetsår. Den interna kontrollplanen ska innehålla:

- ▶ Definiering av vilka områden som ska ingå i NÄRF:s årliga internkontrollplan. Det sker med utgångspunkt från genomförda riskanalyser samt revisionsgranskningar där eventuella brister och förbättringsmöjligheter identifieras.
- ▶ I planen ska uppgifter anges kring kontrollansvarig, identifierat riskområde, bedömd risknivå samt metod och frekvens för internkontrollens genomförande.
- ▶ Redovisningen ska innefatta, enligt reglemente och årsplan, angivna riskområden samt redogöra för eventuellt tillkommande kontroller och förbättringsåtgärder under verksamhetsåret.

Förbundsledningen ska lämna rapportering avseende genomförd internkontroll till Direktionen vid minst två tillfällen per år. En delrapport avseende genomförd internkontroll (jan-maj) ska lämnas senast i juni till direktionen. Förbundsledningen ska senast vid årets sista direktionssammanträde lämna en komplett rapport avseende genomförd internkontroll (helår) till Direktionen för beslut.

Bilaga 2: Källförteckning

Dialog

- ▶ Förbundsledningens presidium, räddnings- och förbundschef samt ekonomichef (2023-11-22)

Dokumentation

- ▶ Förbundsordning
- ▶ Handlingsprogram
- ▶ Policy för finansiell verksamhet
- ▶ Internbudget 2023 Med ekonomisk plan 2024–2025
- ▶ Reglemente för intern kontroll
- ▶ Internkontrollplan 2023
- ▶ Sammanträdesprotokoll 2022–2023
- ▶ Delårsrapport per april och augusti 2023

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Löpande granskning och
Bokslutsgranskning 2023

Penneo dokumentnyckel: Q8W0J6-51EYEXE5-FANX4HD-AZH5PCH1B1W6G-BEYZZA

Building a better
working world

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	2
1.1. Bakgrund.....	2
2. Rapportering av intern kontroll	3
2.1. Revisionsstrategi	3
2.2. Granskningsansats.....	3
3. Iakttagelser och förslag till förbättringar	4
3.1. Bokslutsprocessen	4
3.2. Inköpsprocessen	4
3.3. Process för avstämningar samt att redovisa moms, skatter och avgifter	4
4. Rapportering av bokslutsgranskning.....	5
4.1. Kommentar till resultaträkningen.....	5
4.2. Kommentar till balansräkning	5

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Vår granskning har skett i enlighet med god revisions sed och täcker således endast områden och aspekter väsentliga för revisionen. Notera att vår granskning av den interna kontrollen inte omfattat en fullständig genomgång i syfte att kartlägga alla tänkbara brister.

Nedan sammanfattas de noteringar som gjorts i samband med granskningen samt förslag till förbättringar. Föreliggande rapport är upprättad i avvikelseform, vilket innebär att det som granskats utan notering inte kommenteras. Rekommendationer lämnas där vi iakttagit brister inom ramen för granskningen. Rekommendationer syftar till att utveckla och förbättra verksamheten. Uppföljning sker kontinuerligt av rekommendationerna för att säkerställa att åtgärder vidtas.

Rapporten innehåller i första hand iakttagelser avseende väsentliga poster och för övriga poster endast om det ansetts nödvändigt mot bakgrund av gjorda noteringar i samband med granskningsarbetet.

2. Rapportering av intern kontroll

2.1. Revisionsstrategi

Vi har tillämpat substansgranskningsansatsen som revisionsstrategi. Denna innebär att vi skaffar oss en förståelse för hur verksamhetens väsentliga processer fungerar och utvärderar dessa. Vi ställer frågor för att förstå vad som kan gå fel i processerna och hur verksamheten hanterar detta, men testar inte kontroller.

2.2. Granskningsansats

Vår granskning och bedömning av den interna kontrollen omfattar:

- ▶ Bokslutsprocessen
- ▶ Försäljning och inbetalningar
- ▶ Inköp och bankutbetalningar
- ▶ Löneprocessen, inklusive redovisning av pensioner
- ▶ Investeringsprocessen
- ▶ Process för att redovisa moms och skatter och avgifter

Ovanstående granskning innebär i de flesta fall att vi följer hela flödet, det vill säga från det att en intäkt eller kostnad genereras till dess att registrering sker i huvudboken och slutligen blir reglerad. Övrig granskning som utförs är:

- ▶ Kontroll av avstämningar på väsentliga konton som kundfordringar, leverantörsskulder, likvida medel etc.
- ▶ Granskning av momsredovisning
- ▶ Närståendegranskning

3. Iakttagelser och förslag till förbättringar

3.1. Bokslutsprocessen

Bokslutsprocessen är central utifrån att det sker avstämningar, reserveringar och bedömningar som kan påverka bokslutet. Den risk för fel, i redovisningen, som föreligger i bokslutsarbetet innebär att bokslutsprocessen alltid bedöms som väsentlig. Vi har gått igenom rutiner för bokslutsarbetet rörande ansvar, avstämningar, periodiseringar med mera.

3.1.1. Gjorda iakttagelser.

Det finns en anvisning för olika områden inom ekonomi på intranätet. Ett begränsat antal personer är involverade i processen vilket dock samtidigt gör den sårbar.

3.2. Inköpsprocessen

Vi har gått igenom inköpsprocessen och noterat att medlemskommunernas upphandlingsavdelningar stöttar förbundet i vissa upphandlingsprocesser.

3.2.1. Gjorda iakttagelser

Vi bedömer att förbundet har en väl fungerande inköpsrutin. Vi noterar att för utbetalningar krävs godkännande av två personer i förening.

3.3. Investeringsprocessen

Vi har gått igenom investeringsprocessen och rutiner för investeringar. Primärt utgörs anläggningarna av fordon. Investeringsbudget uppdateras årligen.

3.3.1. Gjorda iakttagelser

Vi bedömer att förbundet har en väl fungerande investeringsrutin. Vi noterar dock att förbundet inte har rutin för regelbunden nedskrivningsprövning samt utrantering av inventarier.

3.4. Process för avstämningar samt att redovisa moms, skatter och avgifter

Vi har stickprovsvis granskat månadsvisa avstämningar av kassa och bank, kundfordringar, leverantörsskulder och skattekontot. Vi har även granskat den redovisning av moms som månadsvis lämnas till Skatteverket. Förbundets försäkringskydd har gåtts igenom.

3.4.1. Gjorda iakttagelser

Avstämningar av kassa och bank, kundfordringar och leverantörsskulder utförs. Rutinen för redovisning av moms, skatter och avgifter bedöms fungera tillfredsställande.

4. Rapportering av bokslutsgranskning

4.1. Kommentarer till resultaträkningen

Resultaträkningen har granskats utifrån vår genomgång av väsentliga rutiner, kontoanalyser, verifikationsgranskning samt jämförelse mot utfall föregående år och budget.

Förbundet redovisar för år 2023 ett positivt resultat om 344 tkr, vilket utgör positiv avvikelser mot budget. Det positiva resultatet är påverkat av högre intäkter avseende försäljningsintäkter samt högre kostnader avseende personal.

Av förbundets totala intäkter utgörs medlemsbidragen av 67 %. Erhållna medlemsbidrag har stämts av mot beslutad budget.

Taxor, avgifter och övriga intäkter utgör 33 % av de totala intäkterna och består av bl.a. tillsynsavgifter, ersättning vid automatlarm/falsklarm, och externa uppdrag. I årets granskning har stickprov gjorts mot fakturor samt analytisk granskning mot föregående år och mot budget.

Av verksamhetens kostnader utgör personalkostnader 69 %. I bokslutsgranskningen har personalkostnader granskats analytiskt på kontonivå. Vid löpande granskning och bokslutsgranskning har stickprovsgranskning utförts mot avtal och specifikationer.

Vår bedömning är att resultaträkningen är väsentligen korrekt redovisad i årsredovisningen.

4.2. Kommentarer till balansräkning

Ett urval av granskningen av poster i balansräkningen kommenteras nedan.

Vår bedömning är att balansräkningen är väsentligen korrekt redovisad i årsredovisningen.

4.2.1. Materiella anläggningstillgångar

Årets nyanskaffningar uppgår till 12,4 mnkr och består bland annat av fordon och skyddsutrustning.

Anskaffningar har stickprovsvis granskats mot underlag. Bland årets stickprov är vår bedömning att samtliga aktiverade poster är att karaktärisera som investeringar.

4.2.2. Kortfristiga fordringar

Kortfristiga fordringar utgörs främst av kundfordringar och förutbetalda kostnader. Dessa har stämts av mot underlag.

4.2.3. Gjorda iakttagelser

Bland kundfordringar finns förfallna kundfordringar som ej reserverats för. Kundfordringar äldre än ett år uppgår till ca 71,5 tkr. Förbundet ska gå igenom dessa samt följa upp med Profina vilket är det bolag som anlitas för kravhantering.

Rekommenderas att göra nedskrivningar av fordringar som bedöms som osäkra.

4.2.4. Avsättningar

Förbundet redovisar och ansvarar för den pension som intjänats från år 1998. Tidigare intjänad pension redovisas hos respektive kommun. Intjänad pensionsrätt belastar förbundet som en direkt pensionsavsättning och indirekt medlemskommunerna i form av långfristig fordran för pensionsåtagande. Aktuell skuld vid bokslutet uppgår till 65,5 mnkr inklusive löneskatt och har stämts av genom granskning av underlag från Skandia.

4.2.5. Kortfristiga skulder

Kortfristiga skulder utgörs främst av leverantörsskulder och personalrelaterade skulder för bland annat semesterlön. Dessa har stämts av mot underlag.

I övrigt har inga andra väsentliga noteringar framkommit i samband med vår granskning.

Uddevalla den 22 februari 2024

Anna de Blanche
Auktoriserad revisor
Ernst & Young AB

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Anna Elisabeth De Blanche

Auktoriserad revisor

Serienummer: 19771013xxxx

IP: 193.23.xxx.xxx

2024-02-22 07:06:14 UTC

Penneo dokumentnyckel: Q2WUQ16-52E2E2E6-7ANX4HD-AZHF5PCEH1B1W60-BEENZA

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>